

SPOJENÁ ŠKOLA
MOKROHÁJSKA 3
844 13 BRATISLAVA

Školský časopis: <http://mokrohajska3.edupage.org/text2/>

1. Číslo 2015/2016

56 STRÁN SKVELÉHO ČÍTANIA!!!

Z OBSAHU VYBERÁME:

*Rozhovor: Mgr. Andrej Lackovič,
riaditeľ školy*

Cez okienko materskej školy

Cez okienko prvého stupňa

Anketa – prváčikovia

Zo školských akcií strednej školy

Hello English Readers

Hallo deutsche Leser

Rubrika – bývalí absolventi

Top – Deň učiteľov

Ekologické okienko

Zdravá výživa

Politika - utečenci

Literárna súťaž

Knižné tipy

Kopla ma múza

Výročné dni v roku 2015

Vtipy zo školských lavíc

Spomienky na Vianoce 2014

... a veľa iných zaujímavých príspevkov ... ☺

SLOVKO NA ÚVOD

Veľ'a času za nami a ešte viacej pred nami

Matej Magát, šéfredaktor

Milé spoluškoláčky, milí spoluškoláci!

Ani sme sa nenazdali a už sme v tomto školskom roku nazbierali veľa nových a často aj prjemných zážitkov. S niektorými z nás sa už čoskoro budeme lúčiť, budeme im priať veľa šťastia do života a uisťovať ich, že na nich nezabudneme. Niektorí z nás sa už tešia na zimné radovánky, ako sú napríklad sánkovačka, gul'ovačka; či na vianočný stromček, kapra na stole... Asi všetci sa tešíme aj na spoločné chvíle s rodinou a blízkymi. A možno aj na to, že si oddýchneme od školy. Radi by sme vám radi zapriali krásne, požehnané sviatky. My, 3. G

Redakčná rada:

Matej Magát - šéfredaktor, Tomáš Durec – zástupca šéfredaktora, Lucia Luptáková, Matúš Rovenský & PaedDr. Daniela Bauerová

Na čísle spolupracovali: Mgr. Andrej Lackovič, PaedDr. Daniela Capeková, PaedDr. Marta Frindrichová, Mgr. Júlia Hauptvoglová, Mgr. Štefánia Kittnerová, Mgr. Silvia Pospechová, Ing. Zuzana Sadleková, PaedDr. Katarína Šaradinová, Mgr. Lucia Zittová, Dominika Balážová, Nikolas Benedikovič, Michaela Červená, Adam Gregor, Jakub Gregor, Martina Havlíčková, Peter Hlinický, Matej Holásek, Dominika Hudecová, Kristína Klčová, Jadranka Marić, Matej Moravík, Martin Opát, Kristína Ryšková, Kristína Rýzková, Betina Szijartová, Ľubomír Scheuhauser ... **!!! VŠETKÝM PRISPIEVATEĽOM ZO <3 ĎAKUJEME !!!**

POZOR! POZOR! POZOR! Uzávierka najbližšieho čísla časopisu Moky 3 - máj 2016. POZOR! POZOR! POZOR!

☺ Najbližšie číslo vyjde: jún 2016. Tešíme sa na Vaše zaujímavé príspevky ☺

Moky 3, december 2015

ZO ŽIVOTA MATERSKEJ ŠKOLY

ROZHOVOR

s našim novým riaditeľom školy - Mgr. Andrejom Lackovičom

Pripravila: Jadranka Marič, 2. G

Ja mám vlastne stále dobrú náladu... (Mgr. A. Lackovič) 😊

1) **Koľko rokov ste už na tejto škole?**

Na našej škole pôsobím už 15 rokov, je to kus môjho života.

2) **Ako prijala Vaša rodina fakt, že ste sa stali riaditeľom?**

Plne ma podporujú. Veľmi sa potešili, keďže ma poznajú ako človeka, ktorý má rád svoju prácu a vedia, že naša škola je moja srdcová záležitosť. Je jasné, že mi táto pozícia zoberie viac z času, ale ja sa to snažím mojej rodinke vždy vynahradiť tak, ako sa len dá.

3) **Aký máte názor na študentov a pedagógov na našej škole?**

Nemáš ľahšiu otázku? 😊 (smiech) Ale nie, vo všeobecnosti mám na mojich kolegov, študentov a žiakov pozitívny názor.

4) **Čo si myslíte o tom, že časť žiakov Vám tyká a časť vyká?**

Keď som nastúpil, na škole som vtedy bol jeden z najmladších zamestnancov. So žiakmi som mal v tom období vybudovaný priam kamarátsky vzťah. Tí žiaci, ktorí si ma pamätajú z tej doby, si tykanie preniesli až do dnešných dní. V súčasnosti je už len zopár takých „pamätníkov“. Samozrejme viem, že v pozícií, ktorú v súčasnosti na škole zastávam, tykanie nie je ideálne, ale myslím si, že na budovanie prirodzenej autority, rešpektu a úcty existujú aj iné nástroje.

5) **Aké zmeny plánujete urobiť v nasledujúcich rokoch?**

Keďže škola bez nových žiakov prestáva mať zmysel, prioritou je pre nás pokúsiť sa školu „naplniť“ dostatočným počtom nových žiakov našej cieľovej skupiny. K tomu potrebujeme našu školu zatraktívniť. Už teraz môžem povedať, že v školskom roku 2015/2016 je nás o niečo viac, myslím tým hlavne deti a žiakov. Podarilo sa nám rozšíriť priestory školy, pribudla posilňovňa, školský ateliér, internetová zóna, atď. Do budúcnosti máme pred sebou ešte veľa práce a plánov, ktoré treba preniesť do reality. Verím, že sa nám to podarí, ak už nie všetko, tak aspoň väčšina.

6) **Aký máte názor na integráciu študentov na tejto škole?**

Myslím si, že je to vynikajúca myšlienka, ktorú sa budem snažiť ďalej rozvíjať.

7) **Čo ste vykonávali, kým ste sa stali riaditeľom?**

(Smiech) Je len málo toho, čo som na našej škole, vlastne na Mokrohájskej, nevyskúšal 😊. Tak len v skratke, čo som všetko bol: sanitár, vychovávateľ, učiteľ telesnej výchovy, zástupca riaditeľa až napokon riaditeľ školy, teda tak, ako ma poznáte teraz.

8) **Prečo ste sa rozhodli stať práve učiteľom telesnej?**

Super, konečne jednoduchá otázka (smiech). Od malička ma veľmi bavil šport a nie až tak rád som sa učil, preto som od začiatku sníval o tom, že budem robiť niečo, čo súvisí so športom. A môžem povedať, že cez prácu učiteľa telesnej výchovy sa mi to aj splnilo.

9) **Prečo ste si vybrali práve túto školu?**

Bola to veľká náhoda... ale som rád, že osud ma priviedol práve sem medzi vás.

10) **Máte nejaké nápady ako zblížiť rodičov, žiakov a pedagógov?**

Áno, samozrejme. Myslím si, že je to veľmi dôležité. V tomto školskom roku sme práve s touto myšlienkou veľa pracovali a zorganizovali akciu „Deň detí na Kačine 2015“, kde nás spolu bolo cca 130. Verím, že tak ako Vianočná akadémia, tak aj táto letná akcia sa stane novou školskou tradíciou. A ešte... nechcem veľa prezrádzať, ale keďže bude v roku 2017 naša škola oslavovať okružhle 80. narodeniny, je to skvelý dôvod na zorganizovanie veľkej párty. Čo vy na to, pridete?

11) **Bol Váš sen stať sa učiteľom alebo ste mali nejakého učiteľa v rodine?**

Nie, v rodine našťastie nemám žiadnych učiteľov (smiech). Priznám sa, nebol to môj plán.

12) **Páči sa Vám na našej škole?**

Samozrejme, veď inak by som tu nepracoval (smiech).

13) **Ako sa Vám pracuje s kolegami, rodičmi a s nami - žiakmi?**

Keďže nie všetci sme rovnakí, vždy sa snažím hľadať recept na dobrú spoluprácu, ak sa mi to darí, veľmi ma to teší.

14) **Máte nejaké hobby, a ak áno, tak aké? (Okrem športu, to je nám známe)**

Uf, čo je mojím hobby? Mojm hobby je šport, naša škola a všetky zmysluplné veci, ktoré na školu a pre školu robíme. Baví ma ešte aj divadlo, hudba, pasívne výtvarné umenie, cestovanie a hlavne moja rodinka, s ktorou moje hobby prežívam vždy, keď mám čas. Takže, asi taký som.

15) **Aký bol Váš najvtipnejší zážitok na tejto škole?**

Na toto sa, prosím vás, spýtajte mojich žiakov ☺. Zažil som ich veľmi veľa, ale veľmi málo ich je publikovateľných (smiech).

16) **Aký bol Váš najtrápnejší zážitok na tejto škole?**

V čase keď som robil sanitára, stala sa mi vec, ktorú som takto naozaj neplánoval. Vtedajšia žiačka, ktorú samozrejme nebudem menovať, ma požiadala o pomoc, keďže jej hendikep jej bránil v samostatnom pohybe na toaletách. Takže iba vďaka mojej pomoci sa mohla dostať z tohto inkriminovaného miesta späť do triedy. Pamätám si, že bolo vtedy zamračené počasie a noc pred tým som toho veľa nenaspal. Zrejme aj tieto dôvody spôsobili, že som na ňu jednoducho zabudol. Najhoršie bolo, že som si na ňu spomenul zhruba až po 30 minútach. Našťastie sa nikomu nič nestalo a všetko dobre dopadlo. Bol to pre mňa neuveriteľný trapas, na ktorý nikdy nezabudnem ☺.

17) **Sťažuje sa Vaša rodina na to, že väčšinu času trávite v škole než doma?**

Počítajú s tým, že budem v robote o „chvíľku“ dlhšie ako doteraz. ☺ (smiech).

18) **Čo sa Vám najviac nepáči a čo naopak páči na spolupráci učiteľa – žiaci?**

Páči sa mi, keď učiteľ a žiak spolupracujú na partnerskom princípe, keď cítim, že to, čo robia, je zmysluplné, istým spôsobom obohacujúce a zaujímavé pre obe strany. Spoluprácou nenazývam to, keď medzi žiakom a učiteľom chýba úcta, tolerancia a rešpekt ako taký.

19) **Čo Vám dokáže zlepšiť náladu?**

Ja mám vlastne stále dobrú náladu ☺ (smiech).

20) **Ako sa Vám sedí v kresle „vedúceho“?**

V súvislosti s touto otázkou musím najprv povedať, že je pre mňa veľkou ctou viesť našu školu. Je to veľký záväzok a zodpovednosť. V mojom kresle, keď ste sa už na to pýtali, zatiaľ sedím viac, ako som si predstavoval (smiech). Bol by som radšej častejšie medzi vami a kreslo nechal trošku oddýchnuť ☺.

21) **Prezradíte nám, či nastalo medzi Vami a bývalým riaditeľom nejaké napätie?**

Obaja sme robili všetko pre to, aby sme túto zmenu zvládli na úrovni. Myslím, že sa nám to podarilo, čo ma veľmi teší.

Ďakujeme za rozhovor a prajeme veľa úspechov do ďalších rokov!

CEZ OKIENKO I. STUPŇA

Za 1. stupeň informovala: PaedDr. Marta Frindrichová

Školský rok 2015/2016 začal tradične ako predchádzajúce školské roky 2. septembra, keďže si pôvodný dátum nástupu detí do školy, 1. september, privlastnila Ústava SR, ktorá zrejme tiež chcela mať svoj deň. Aj žiactvo má svoje dni. Najobľúbenejšie sú samozrejme tie prázdninové, takže sa im aj Deň ústavy páči. O jeden deň dlhšie sa môžu opekať na slnku a nemusia ešte do školy. Všetci sú teda spokojní a školský rok začne pozvoľna v znamení pokoja a pohody. Žiaci na 1. stupni však zaberajú hneď od prvých dní a spolu sa môžeme pozrieť ako sa im darí cez naše pomyselné okienko.

V **septembri** si ako prvé prevzali učebnice, zošity, slovníky a podobne nevyhnutné súčasti školského života. Niektoré si obalili, tie menej obľúbené, napr. matematika, niekedy ostanú neobalené. Žiactvo dúfa, že sa skôr opotrebujú a teda je tu maličká šanca na ich vyradenie (najlepší spolu s predmetom, na ktorý ho vyfasovali). Bohužiaľ táto taktika im ešte nikdy nevyšla. Je však veľa vecí, ktoré ich môžu potešiť a spestriť im školský rok. Napríklad také školské aj mimoškolské aktivity. Túto časť školského života akčne odštartovali žiaci 4. ročníka, ktorí sa vybrali na exkurziu do Bory Mall so zámerom zoznámiť sa s Detským svetom povolání. Je isté, že sa im to podarilo, pretože sa vrátili nadmieru spokojní. A naopak medzi žiakov 1. aj 2. stupňa zavítali bábkoherci z Banskej Bystrice s perfektným predstavením Čert a Káča naplneným veselými dialógmi a pesničkami, na ktorých sa všetci výborne zabavili.

Október už svišťal naplno v znamení ďalších zaujímavých aktivít. Najprv to bolo badať na dolnej chodbe.

Objavili sa tri veľké nástenné tabule pokryté informáciami o zdravej výžive, vitamínoch, potravinovej pyramíde a veľa ďalších zaujímavostí súvisiacich so stravovaním. Začal sa Týždeň zdravej výživy a v rámci neho projekt Hovoríme o jedle. Po celý týždeň pre jednotlivé ročníky pripravili p. učiteľky Hauptvoglová a Zittová prezentácie o zdanlivo nezaujímavej téme ako sú obilniny, múka, cereálie. Prezentácia však bola pútavá, pretože sa nielen hovorilo, vysvetľovalo, ukazovalo, ale skutočne prezentovalo. To znamená, že žiaci si mohli ohmatať, oňať či ochutnať rôzne druhy zrna, múky, ale i čerstvý chliebik, pečivo či sladký makový rožtek.

Dozvedeli sa, ako sa objaví taký fajný rožok na stole. Celý príbeh od úplného zrníčkového začiatku im formou rozprávky predstavila p. uč. Zittová. Mohli sa aj interaktívne do prezentácie zapojiť. V závere týždňa si pre nich pripravili starší spolužiaci super zábavu v telocvični, kde na princípe hry Človeče nehnevaj sa, mohli preukázať svoje vedomosti i zručnosti, v oblasti stravovania i pohybu.

Mesiac **október** je aj mesiacom úcty k starším. Žiaci 1. stupňa nikdy nezabúdajú na staršie osadenstvo našej školy a ako každý rok, aj tento pripravili pozdravy pre bývalé pani učiteľky a učiteľov spolu s práním ďalších šťastných a spokojných rokov. To zvládli tretiaci a štvrtáci. Spolu s ostatnými žiakmi sa potom pustili do súťaže Záložka spája školy a pripravili veľmi pekné exempláre na tému Múdrost ukrytá v knihách.

Tým však **október** nekončil. Naopak. Na dolnej chodbe to začalo byť zaujímavé. Postupne pribúdali malé strašidielka, tekvičkoví panáčikovia, ba dokonca tekvicové mačiatka a kocúrikovia všetkých možných tvarov a jesenných farieb. Schyľovalo sa k ďalšej vydarenej akcii, ktorú jej hlavná čarodejníca (v civilnom živote p. uč. Slamková) nazvala Deň strašidielok. V posledný októbrový deň pred prázdninami to vypuklo. Po chodbe sa pohybovalo množstvo duchov, ježibabiek, príšeriek, čarodejníc, ktorí sa prišli vyblázniť na strašidelnú párty. Za svoje strašenie dostali aj sladkú aj monsterkovú odmenu, ktorú vyčarovala zo svojho zázračného kufríka hlavná čarodejníca. Ani sa im nechcelo odísť, celý zvyšok dňa sa chodbou ozývalo ich ujúkanie.

November sa zjavil znenazdania, hoci vonku to stále vyzeralo na príjemné babie leto. Studené rána však už ohlasovali jeho skorý koniec. Na dolnej chodbe sa začalo z jednej nástennej tabule znenazdajky dymiť. Nebojte sa, to len Medzinárodný deň bez fajčenia dal o sebe vedieť. Lákal všetkých fajčiarov i nefajčiarov, aby ich informoval o nevýhodách fajčenia. (O výhodách toho veľa nevedel, snáď len predčasný invalidný dôchodok ???) Viac sa žiaci mohli dozvedieť v rámci Európskeho týždňa boja proti drogám. Štvrtáci pripravili k tejto téme zaujímavé plagáty.

V novembri si žiaci 1. stupňa ešte užili filmový deň. Navštívili bratislavské kino Mier, kde si pozreli kreslené i animované rozprávky. Ešte ich čaká koncom novembra divadielko a potom sa môžu tešiť na decembrové zvianočnievanie. Je to krkolomné slovo, ale aj december je krkolomný mesiac. Vtedy je Mikuláš, vianočné besiedky a školská vianočná akadémia. Na tú sa už teraz pripravujú. Chcú svojim rodičom, priateľom, známym i neznámym fanúšikom školy pripraviť vianočné radostné prekvapenie.

Ako to dopadlo, dozviete sa v ďalšom príspevku.

ANKETA – NAŠI NOVÍ PRVÁČIKOVIA

Základná škola

Príspevok zozbierali:

za ZŠ: Mgr. Júlia Hauptvoglová, tr. uČ. I. A a Mgr. Lucia Zittová, tr. uČ. I. B

? Aké sú tvoje prvé dojmy z novej školy?

-Veľmi pekné! (Vladko, I. A); Super. (Alex, I. A); Pekné. (Zuzka, I. A); Dobré. (Anetka, I. A); Dá sa. (Saskia, I. A); Celkom dobré. (Danielko, I. B); Som rada, že som šikovná, že sa mi darí.... (Barborka, I. B); Suprové!! (Veronika, I. B)

? Oblúbil si si nových spolužiakov?

-Áno, Zuzku, Saskiu, Vladka, Alexa, Marianku. (Anetka, I. A); Áno. Anetku, Alexa, Saskiu, Vladka, Marianku. (Zuzka, I. A); Áno. Vladka, Anetku, Zuzku, Saskiu, Marianku. (Alex, I. A); Áno, našiel som si nových kamarátov, kamarátky: Anetku, Zuzku, Marianku, Alexa a Saskiu. (Vladko, I. A); Mám nových kamarátov a kamarátky: Anetku, Zuzku, Marianku, Vladka, Alexa. (Saskia, I. A); Niektorí sú moji kamaráti. (Veronika, I. B); Všetci sú moji kamaráti. (Danielko, I. B); Som rada, že mám nových kamarátov. (Barborka, I. B)

? Čo sa ti v novej škole páči?

-Kamaráti, nové predmety, že sa mi v škole darí, že mám dobré známky. (Saskia, I. A); Všetko. (Vladko, Zuzka, I. A); Spolužiaci, trieda. (Alex, I. A); Pani učiteľka, spolužiaci. (Anetka, I. A); Páči sa mi v triede aj v družine. (Danielko, I. B); Noví spolužiaci, že sme trieda slniečok a že som prváčka. (Veronika, I. B); Učenie, družina, hodiny výtvarnej výchovy a moja lavica. (Barborka, I. B)

? Je niečo, čo by si zmenil/zmenila?

-Nie, nič. (Anetka, Zuzka, Alex, Vladko, I. A); Ak mi robia zle spolužiaci, to sa mi nepáči. (Saskia, I. A); Keď žiaci kričia, že nemáme pri sebe lavice. (Veronika, I. B); Chcel by som dlhšie prestávky. (Danielko, I. B); Chcela by som tu mať vodu na senzor, chcela by som, aby sa trieda zmenila na telocvičňu, lebo v telocvični sa môžem hrať a behať. (Barborka, I. B)

ANKETA – NAŠI NOVÍ PRVÁČIKOVIA

Stredná škola

Príspevok zozbierala: PaedDr. Daniela Bauerová

? Aké sú tvoje prvé dojmy z novej školy?

-Milí ľudia. (Nikolas, I. OA); Zvykám si na nové prostredie, ale učenie ma baví. (Sabína, I. G); Mám nových učiteľov a mnoho nového sa naučím... (Ondrej, I. EOOS); Keďže som bývalým žiakom školy, vymoženosti sú úžasné na to, čo som tu zažil za mojej éry. Mám zo školy chaotický dojem... (Ján, II. EOOS); Z novej školy mám pozitívne dojmy (Marek, I. EOOS); Pred príchodom do triedy som mal taký menší stres z neznáma, ale jak išiel čas, okamžite som si zvykol, takže mi to už nepripadá tak vzdialené od ZŠ. (Emil, I. G)

? Ako vnímaš nových spolužiakov?

-Nových spolužiakov vnímam pozitívne, sú to fajn decká, navzájom si pomáhame. (Ondrej, I. EOOS); Celkom si rozumieme, navyše v I. OA mám môjho starého známeho kamaráta. (Sabína, I. G); Moji spolužiaci sú úžasné decká, napriek tomu všetkému, čo ich trápi, žijú svoj život na 1 000 000 %. (Ján, II. EOOS); Noví spolužiaci sú fajn, priateľím sa so všetkými. (Marek, I. EOOS); S ohľadom na to, že sme v triede v tejto chvíli iba dvaja, nie je ťažké si zvyknúť. Nevznikajú tak žiadne problémy, alebo je to nižšie pravdepodobné. (Emil, I. G)

? Čo sa ti v novej škole páči?

-Páčia sa mi vyučovacie hodiny so zameraním na môj študijný odbor. (Matej, I. OA); Páčia sa mi učiteľia a obľúbila som si našu pani učiteľku triednu. (Sabína, I. G); Páči sa mi oproti vlašajšku, že sa zväčšili priestory školy, aj priestor na naše vzdelávanie, a je väčšia možnosť pohybu. (Ondrej, I. EOOS); V novej škole sa mi páčia veľké priestory triedy. Škola je vynikajúca z môjho pohľadu. (Marek, I. EOOS); Interaktívne tabule, výučba tu nie je spartánska, spokojnosť s obedmi. (Emil, I. G)

? Je niečo, čo by si zmenil?

-Na tejto škole sa mi páči všetko, akurát by som sem dal krajšie učiteľky. (Ondrej, I. EOOS); Zmenil by som to, že by som viac priestoru v budove ponechal deťom. (Ján, II. EOOS); Zatiaľ by som nič nemenil. (Marek, I. EOOS)

ZO ŠKOLSKÝCH AKCIÍ STREDNEJ ŠKOLY

Exkurzia v Zoo

Príspevok pripravil: Tomáš Durec

Nuž, vo štvrtok 24.9. roku Pána 2015 sme sa zúčastnili exkurzie do zoologickej záhrady. Mimo nostalgických spomienok tam každého z našej triedy niečo natoľko fascinovalo, že to musel zdieľať so svojou triedou. Nakoľko som tam bol jediný, kto mal pišuce pero, rozhodol som sa to zaznamenať.

Matúš, čo ťa tu tak zaujalo? *Je toho veľa, opice, poloopice, žirafy, zebra, avšak najlepšia je podoba designu od Ivana Podobu. (Matúš Rovenský 3.G.)*

Maťo, nejaký vysmiaty, dôvod? *Videl som najprítulnejšie zviera - pytóna, ostane s tebou verne až do posledného výdychu. (Matej Magát 3.G.)*

Dominiky, nejaké iné postrehy? *No videla som žirafy, hrochy, pána šoféra, svojich spolužiakov a učiteľov. (Dominika Hudecová 3.G.) Zo zvierat boli najlepšie asi krokodíly, avšak, čo ma fascinovalo, bola hojná aktivita využívania telekomunikačných zariadení. (Dominika Balážová 3.G.)*

Nakoľko **mňa** sa ako obvykle nikto nič duchaplné nespýtal, povedal by som, že za pozornosť rozhodne stojí značenie povolených a nepovolených činností, zamyslenie sa nad tým, prečo sa v zoologickej záhrade tešia najväčšiemu obdivu zvieratá z plastu (dino - park). Taktiež stojí za zamyslenie skutočnosť, či by nemalo stáť elektrické oplotenie skôr na strane ľudí. Našu diskusiu zakončil **naš pán učiteľ biológie** a súčasne triedny svojou nezabudnuteľnou radou: „Nestojte tu tak, choďte sa pozrieť na toho pytóna, není tam taký strašný smrad jak pri tých opiciach.“ (Mgr. Dušan Danko)

Prosím, nemočte nám tu! Kiež by táto tabuľa mala účinok a ľudia by sa naučili správať aspoň tak slušne, ako sa naučili devastovať domovy bezbranným zvieratám a zatvárať ich do železných kliebok, kde musia chodiť po vlastných výkaloch a pomaly čakať na vlastnú smrť.

NAVŽDY SA ZACHOVÁ V PAMÄTI STUŽKOVÁ

4. G a 4. OA – naši Čerstvo ostužkovaní maturanti

Príspevok pripravila: Kristína Kláčová, 4. G

Pravdepodobne pre všetkých študentov štvrtého ročníka je tento deň jedinečný. Jeho jedinečnosť sa skrýva v tom, že sa začína niečo nové. A prečo hovorím pravdepodobne? No je to preto, lebo nie každý študent to berie vážne a nezáleží na pohlaví. Mali sme stužkovú spoločne z Obchodnou akadémiou. Na tvorbe programu a zariadení vecí sa podieľalo viacero študentov.

Všetko to vypuklo dňa 6. novembra 2015 v hoteli na Devíne. Všetko bolo pekné, ale zároveň jednoducho zdobené. Dievčatá sa zmenili na dámy a chlapci na fešákov. Nástup sa niesol v komornejšom štýle a počas neho hrala tichá hudba. Potom každý študent dostal svoju stužku ako znak nádeje do budúcnosti. Nasledovali príhovory, prvý sa prihovoril pán riaditeľ, potom študenti, triedne pani učiteľky, rodičia. Ale aj naša krstná mama. Neskôr sme mali program, ktorý pozostával zo scénok z rôzneho prostredia. Myslím, že hostia sa pobavili a možno sa aj niečo naučili. Po programe bola zábava. Mali sme dobrého DJ, ktorý mal v zálohe hudbu pre každého. A občas zahral aj na želanie hostí, preto tancoval každý na to, v čom sa našiel. Zábava trvala až do skorých ranných hodín.

Dúfam že sa všetci dobre bavili a že na tento večer budú ešte dlho spomínať. Pretože my študenti štvrtých ročníkov naň nikdy nezabudneme. Budeme si pamätať celý život to všetko, čo sme spoločne prežili.

Príspevok pripravila: Jadranka Marić, 2. G

Tohtoročný školský rok sa ani poriadne nezačal a niektorí z nás si svoje prázdniny predĺžili na školskom pobyte v Taliansku. Zázjazd bol naplánovaný od 4.9. – 12.9.2015. Našu prepravu mali na starosti skvelí šoféri autobusu, ktorí s nami boli už tretí rok.

Vďaka tomu, že sme cestovali v noci, nám cesta rýchlo ubehla a my sme prišli tesne pred podávaním obeda. Po obede sme išli hneď na pláž a začali si užívať more a skvelé počasie. Potom obed a voľný večerný program so stanovenou večierkou, ktorú mala hlavne naša dievčenská izba problém dodržať ☺. V nedeľu doobeda bol medzi našim hotelom a plážou trh, na ktorý sme sa veľmi tešili a aj si tam kúpili rôzne suveníry a darčeky našim známym. Počas zázjazdu sme boli väčšinou na pláži a v mori...

Niektorí sa zabavili hraním volejbalu, stolného tenisu alebo spoločenskými hrami. Zavítali sme aj do obchodného domu, kde sme si pokupovali najmä potraviny na cestu naspäť. Okrem obchodného centra sme polovicu dňa strávili v San Maríne. Oproti minulému roku sme mali na prehliadku San Marína podstatne viac času, čo bolo skvelé. Prevetrali sme obchody, spravili si mnoho fotiek a aj popozerali mesto. Bolo to skvelé, veľmi som si to užila.

Čo bolo tiež výborné, bolo jedlo. Síce raňajky boli ľahšie, obed a večera dala niektorým riadne zabrať. Mali sme až 3 chody! Mohli sme si vybrať zeleninu, ktorú sa čašník snažil rovnomerne dokladať. Ako predjedlo sme dostali cestoviny, ktoré boli vždy urobené na iný spôsob a na ktoré sme si mohli dať parmezán. Ako hlavné jedlo bolo väčšinou mäso so zemiakmi alebo kolieskami mrkvy. Dezert bol vo forme ovocia, koláčikov alebo zmrzlín. Čo sa mňa týka, jedlo bolo vynikajúce.

Aj keď sme sa celý deň bláznili v piesku a vo vode, stále sme mali dost energie po večeri si zatancovať na diskotéke. Spolu sme ich mali až 4, čo je rekordný počet na taký zázjazd, aspoň čo si ja pamätám za tie tri roky, čo som mala možnosť zúčastniť sa tohto zázjazdu aj po minulé roky.

Týždeň pre mňa ubehol veľmi rýchlo a ani som sa nenazdala, už sme išli domov. Cesta bola zaujímavejšia ako do Talianska, lebo sme odchádzali ešte za svetla. Stihli sme si zahrať karty, videli sme západ slnka a môj spolužiak nás naučil zopár posunkov.

- Mne sa v Taliansku veľmi páčilo a pokiaľ budem môcť, pôjdem aj na budúci rok. A tým, ktorí nešli, odkazujem jednu vec: Pridajte sa o rok k nám a verte mi, že nebudete ľutovať ☺.

ZO ŠKOLSKÝCH AKCIÍ STREDNEJ ŠKOLY

Green day

Príspevok pripravila: Sabi Čaranová, 1. G

V piatok 25. 09. 2015 sme sa zúčastnili na 2. ročníku podujatia Green day v bratislavskom Avione. Na akcii sa zúčastnili triedy (I. G, II. G, III. G, IV. G a I. OA). Akciu zorganizovala naša triedna pani učiteľka chémie a fyziky Ing. Zuzana Sadleková. Ako dozor konajúci išli s nami p. uč. Šaradinová a Bauerová, plus dvaja asistenti. Na školskú akciu

nás odviezol školský autobus, ktorým sme sa na Moste Lafranconi dostali do dopravnej kolóny, ale všetko sme stihli.

Podujatie sa začalo o deviatej. Akciu moderoval Thomas Puskailer. Povedal nám program podujatia. Mne sa páčila jeho slovenčina. Ako prvý hosť na pódium vyšiel predseda združenia Zelených budov – Pavol Kukura, ktorý nám vysvetlil, čo je to vlastne ten Green day (Deň zelených budov). Vysvetlil nám pojem *zelená budova*. Zelená budova je budova, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Je to budova stavaná z ekologických materiálov, ktoré spotrebujú malé množstvo energie. Povedal nám tiež, koľko zelených budov máme na Slovensku a koľko v Bratislave.

Malá štatistika: 32 zelených budov máme na Slovensku, 28 zelených budov v Bratislave, z čoho najzelenší je Ružinov – 27 budov. Potom nás pani organizátorka vzala na prednášku. Za nevýhodu považujem to, že sme sa museli presúvať výťahom po budove na poschodie. Vzhľadom na to, že s nami boli aj imobilní, dlhšie to trvalo. Prednáška bola dobre spracovaná a bola podaná širšiemu vekovému rozpätiu ľudí. Boli nám vysvetlené pojmy ako sú zelené budovy, ceny energií v ekodomoch, energetický štítok, certifikačný systém, diverzita prostredia.

Po prednáške sme chodili po mnohých stanovištiach, kde nám za každú splnenú úlohu dali pečiatku na kartičku, ktorú nám rozdali na začiatku podujatia. Maximálny počet pečiatok, ktorý sa dal získať, bol 6. Po odovzdaní vyplnenej kartičky sme sa zaradili do žrebovania tomboly o zaujímavé ceny. Na akcii boli stánky ako napr.: trvalo udržateľná architektúra, produkty a výrobky zo včelích látok, Eko lamp Slovakia, debničkári, vetranie v ekodomoch pomocou filtračného zariadenia, aplikácia green been... Pri jednom stánku nám dali kvíz a prednášku o prírodnej kozmetike. Osobne mi tam chýbali tvorivé dielne, ktoré tam mali byť.

Na záver sme sa odfotili s Thomasom Puskailerom. Mne aj mojim spolužiakom sa táto akcia veľmi páčila. Bol to pre mňa veľmi zaujímavý a poučný deň. Rada by som si to zopakovala aj o rok.

Festival vedeckých filmov 2015

Príspevok pripravili: Matúš Rovenský a Matej Magát

Dňa 10. novembra 2015 sme boli na premietaní a spomínaní na Otta Wichterleho, ktorý bol úspešným vynálezcom mäkkej kontaktnej šošovky a pasívnym disidentom za bývalého režimu. Bolo nás tam dohromady 18 študentov zo 4 tried – od žiakov 9. triedy ZŠ až po tretiakov gymnazistov. Celá akcia bola rozdelená do dvoch častí: prvú časť tvorilo premietanie filmov o Ottovi Wichterlem a druhú časť tvorila prezentácia o jeho živote, ktorú prezentoval jeden z jeho bývalých študentov.

Keď sme prišli, najprv nám pustili animovaný film o Dr. Ottovi Wichterlem, predstavili nám ho ako bláznivého vedca a spolu s ním nám pripomenuli bývalý režim pomocou karikatúr. Druhý film bol trochu reálnejší. Ukazoval jeho osobný život, v ktorom bolo mnoho prekážok. Narodil sa 27. októbra 1913 v Prostějove a zomrel 18. augusta 1998 v obci Stražisko. Už ako mladý sa venoval prírodným vedám. Veda ho pokladá za posledného polyhistora. Zažil obe svetové vojny.

Študoval na Chemickej a technologickej fakulte Českej technickej univerzity. V roku 1939, keď už

Wichterle odovzdal svoju druhú dizertáciu v odbore chémia, boli všetky české vysoké školy násilím uzatvorené nacistickými úradmi Protektorátu Čechy a Morava, aby sa tým eliminoval vplyv českej inteligencie na dianie v protektoráte. Napriek tomu určitý čas pokračoval vo vedeckých výskumoch vo výskumnom inštitúte v Baťových závodoch v Zlíne. Tam sa venoval príprave plastov, ako bol napríklad polyamid, a v roku 1941 ním vedený tím vytvoril *silon*. V roku 1942 ho niekoľko mesiacov väznila zlopovestná nemecká tajná polícia Gestapo.

Po skončení vojny sa stal dekanom Inštitútu chemických technológií v Prahe, ale medzičasom nastúpil v ČSR totalitný komunistický režim. Kvôli zlému kádrovému profilu (nemal „robotnícko-roľnícky pôvod“) bol odvolaný z úradu, no aj napriek tomu pokračoval vo svojom výskume. Už vtedy sa zaoberal kontaktnými šošovkami. Keď raz vo vlaku stretol istého pána, ktorý si čítal článok o kovových očných implantátoch, napadlo mu vyrobiť kontaktné šošovky z umelej hmoty.

Moky 3, december 2015

ZO ŠKOLSKÝCH AKCIÍ STREDNEJ ŠKOLY

Our trip to Piešťany

Prepared by: Sabina Čaranová, 1. G

On Monday we came to Piešťany. Then we had lunch. We lived in a hotel Signál. The hotel was very nice. There was beautiful nature. The food was tasty. In this neighborhood there was not a lot of shops. Before lunch we walked every day. I read newspapers every evening. I ran every morning. We were next to the lake and there was a shipyard. There are migrant places for birds. First meeting was at half past six. Teachers gave us instructions. First night was not very good because our neighbors were noisy. I liked German and English lessons. It was great because there was fun. We were in Wellness. In the evening some of us went on a hockey match. Next day we went to the city centre (Piešťany). We had a short Biology lesson. We visited the Balneology museum and also bath houses. In Piešťany there is a spa. We saw the Colonade bridge. From the bridge there is a nice view over the river Sĺňava and over the boats. The symbol of Piešťany is the "Crutch breaker". Next day we had sport activities such as running, stretching, gymnastics....In the afternoon we visited the Čachtice castle. There was a hard terrain. The castle became famous due to Elisabeth Bathory. That day, we had sport activities, too. In the evening, we had a disco. On Saturday we came to Bratislava. I really liked this trip. We thank to our teachers – Mgr. Dušan Danko, Mgr. Erika Labudíková, Mgr. Mária Kukanová and Ing. Jarmila Wefersová – for the fact that they spent nice time with us together.

Prepared by: Lucia Luptáková, 3. G

We came on Monday by bus to our aim, we stayed over in hotel Signál. Next to the hotel there was a small playground with volleyball net where we spent time. Our hotel was far away from the center town, but this wasn't big disadvantage. There was a wonderful nature which we enjoyed a lot more than anything else. We were very close to the river Váh on which there is built a barrier Sĺňava. There was also a shipyard but it wasn't opened in this season. When we unpacked our suitcases we had lunch. After the lunch we were walking on the dyke next to the barrier Sĺňava. When we came back we had our first meeting, where we concluded about the next day's activities. On Tuesday we were in a little Wellness. The first night wasn't as good as we thought it would be. Our neighbors were very lively. They stayed up all night. First two days we had two lessons of English languages and German. It was in a funny form. I liked it very much especially English where we should fill or guess a few words from songs. It was very close to me because I play the guitar and sing either. We were also doing sports activities like jogging, playing volleyball and a little gymnastics. On Wednesday we visited the castle in Čachtice where there was Alžbeta Bathory living. Then we had also gathering in pub. We were drinking kofola and eating chips. At the end I would say that this trip was a good place for everybody. I liked it very much. I would advise everybody that the spa city Piešťany is very nice to visit for its cultural and natural view.

HELLO ENGLISH READERS!

Prepared by: PaedDr. Katarína Šaradinová

Your teacher of English

It is really unbelievable, but suddenly we have November!!! It is the time of Green Ribbon Parties and that is why it seems normal and logical that the students do not devote so much time to learning. However, I hope that our lessons of English are not always but surely from time to time full of new and at least not boring activities. The result of some of them you are now offered to read. Enjoy your time finding yourselves in these lines and remember that always the decision to change something is upon you...and only you are that one who can make the reality different so that you can become satisfied with what you have reached so far.

Problems with learning? We can help you !

Do you have a problem to remember different things? You have got a lot to learn and next day you don't remember anything or just a bit? We know where the problem is!

It is like with our body. We eat every day to have enough energy, vitamins, minerals and other important elements which body needs to everyday life. Our brain needs the same, but with one different thing. We must feed „him“ with the information, knowledge and practice experience. We call it learning process.

When we learn in school, a memory trace is made in our brain, but only within the time limit in which we are learning. To remember the information from school we should revise and study the same material in the evening, too and it means the more we learn and „replay“, it the stronger trace we have. If we don't study and revise in the evening, our memory trace will disappear almost completely.

Do you know that we forget 60% of all the information we come across in one day? Every day the memory trace is weaker and weaker and the end is that you cannot remember because it has disappeared. Three days later you forget what you have learnt.

So, our recommendation is: try to spend more time learning. And you will win because you will not forget! Finally we make a questionnaire for you ☺.

You can bring the answers to 2.G class or send them via e mail. Jadranka, 2.G

Pupils' Satisfaction Questionnaire with English Lessons

Are you happy with topics on the lessons?

- a) Yes b) It's good and interesting

Are you happy with activities?

- a) Yes b) It's good and interesting c) No

Are you satisfied with what you have reached so far?

- a) Yes b) It's good but it can be better c) No

How can a teacher improve the lessons?

What can students do to have more interesting lessons?

Would you like to change something on the lessons?

Have you ever thought about how bees are important for us?

Prepared by: Bety, 4. G

“To a bee, a flower is the fountain of life, and to the flower, the bee is a messenger of love.” – Khalil Gibran

Bees are industrious pollinators because they have co-evolved with flowering plants over millions of years. They need the flowers for food, while the flowers need the bees to reproduce. Unlike other insects, nectar and pollen from flowering plants are bees' only food source.

“If the bee disappeared off the surface of the globe then man would only have four years left to live.” While the timescale is wildly exaggerated and fails to take into account man's ingenuity, it highlights how mankind's survival has been inextricably linked to bees. Cave drawings dating back 20,000 years depict images of honey hunting. Ancient Egyptians transported their hives along the Nile to pollinate crops and buried their pharaohs with containers full of honey to sweeten the afterlife. The antibacterial and antiseptic qualities of honey have made it as important to the apothecary as the chef over the centuries, while beeswax embalmed the dead and created artificial light. Native Americans called the honeybee the “white man's fly”.

John Muir, a giant of the conservation movement, summed up the importance of bees to the human race when he said: “When one tugs at a single thing in nature, he finds it attached to the rest of the world.” We harm them at our peril.”

Hallo, deutsche Leser!

Vorbereitet von:

Mgr. Silvia Pospeschová

Welche deutsche Städte kennt ihr und welche möchtet ihr besuchen? Zu dieser Frage haben wir in der Klasse

4.G eine kleine Umfrage gemacht. Unter dem Text findet ihr auch den Wortschatz.

Peťo:

Ich möchte Münster besuchen. Es ist eine Kleinstadt in Niedersachsen. Und warum wollte ich sie sehen? Da ist ein interessantes Museum – Deutsches Panzermuseum Münster. Die Exposition zeigt die Entwicklung der deutschen Panzertruppe von dem Ersten Weltkrieg bis heute.

In dem Museum gibt es viele verschiedene Panzer, die größte Atraktion für mich ist der Sturmpanzer VI. Sturmtieger. Der Charakter der ganzen Stadt ist auch von der Militärgarnison beeinflusst.

Maťa, 4.G:

Ich mag Hamburg, denn ich finde die Stadt interessant. Ich möchte vor allem den Hafen sehen. Es ist der größte Seehafen Deutschlands. Mir gefällt auch die Atmosphäre der Stadt und ich interessiere mich für die historischen Denkmäler. Das älteste Gebäude ist der Leuchtturm aus dem Jahre 1310. Auch das kulturelle Leben ist reich - Hamburg hat über 60 Theater, 60 Museen und 30 Kinos.

Gabika, 4.G:

Ich würde sagen, eine sehr einzigartige Stadt ist für mich Berlin. Ich war dort dieses Jahr im Juni. Berlin ist die Hauptstadt von Deutschland. Es hat 3,4 Millionen Einwohner, es ist also zugleich die größte Stadt Deutschlands. Bei meinem Besuch gefielen mir viele Sehenswürdigkeiten, zum Beispiel der Ku'damm (eine bekannte Straße mit Hotels und Geschäften), Brandenburger Tor und auch die berühmte Straße Unter den Linden.

Für die Touristen ist auch die Schiffsfahrt an der Spree sehr attraktiv. Man kann zum Schluss Folgendes sagen – ich empfehle einen Ausflug nach Berlin allen Touristen.

Adam, 4.G:

Vor einiger Zeit habe ich die Stadt Leipzig besucht. Ich fand die Atmosphäre dort sehr sympathisch.

Leipzig liegt im Bundesland Sachsen – es ist in Ostdeutschland. Und was kann man da besichtigen? Zum Beispiel viele schöne Kirchen wie die Thomaskirche oder die Nikolaikirche, und auch viele Museen, z. B. das Ägyptische Museum, das Antikenmuseum oder das Bach-Museum.

Die Stadt ist auch durch die große Leipziger Messe weltbekannt. Sie gilt als einer der ältesten Messeplätze der Welt.

Der Wortschatz:

der Panzer = tank

die Truppe = oddiel

die Entwicklung = vývoj

der Leuchtturm = maják

einzigartig = výnimočný

die Messe = veľtrh

NOVÁ RUBRIKA: NÁŠ BÝVALÝ ABSOLVENT

Ako sa mu darí?

Tomáš Galbinec: žiak Spojenej školy Mokrohájskej v rokoch 1996 – 2015

- *Odporučil by som študovať na Mokrohájskej každému, kto má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, ale aj všetkým ostatným, ktorí chcú dostať kvalitné vzdelanie v prívetivejšom prostredí, ako na bežnej škole.*

Na Mokrohájsku si spomínam veľmi často v rôznych súvislostiach, keďže som tu prežil 17 rokov svojho života a dodnes sem chodím na pravidelné návštevy. Preto pribúdajú stále nové zážitky a tým aj asociácie, kedy si na Mokrú spomeniem.

Študoval som tu preto, lebo môj hendikep si vyžadoval špeciálny pedagogický prístup, najmä na začiatku štúdia, a to v oblasti pomoci pri učení písania, rysovania atď., ale aj určité prispôsobovanie v jeho ďalšom priebehu ako napríklad: predĺženie času písania písomky, kopírovanie poznámok, keďže som pomaly písal. Tieto skutočnosti sú zároveň aj dôvodmi, prečo by som odporučil študovať na Mokrohájskej každému, kto má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, ale aj všetkým ostatným, ktorí chcú dostať kvalitné vzdelanie v prívetivejšom prostredí, ako na bežnej škole. Zároveň by som ešte doplnil ďalšie benefity, ako napríklad menší počet žiakov v triedach, čo umožňuje individuálny prístup učiteľov, bezbariérová budova a predovšetkým priateľský a rodinný prístup učiteľov, spolužiakov a ostatných pracovníkov školy. Mojim vzorom nielen bol, ale dodnes je môj triedny učiteľ Mgr. Peter Novotný v takmer všetkých oblastiach, či už čo sa týka štúdia, alebo súkromného života. Najprospernejšie pre mňa boli predmety vyučované na nadstavbe, odbor Sociálno-právna činnosť, keďže z vedomostí,

získaných z týchto predmetov čerpám dodnes na Paneurópskej vysokej škole práva, a taktiež som sa tam naučil okrem teoretických poznatkov aj veľmi veľa tých v praxi využiteľných.

Študujem v 2. ročníku na už spomínanej vysokej škole a som s ňou nadmieru spokojný, keďže nielen splnila, ale aj prekonala moje očakávania a predmety na nej ma vyučujú skúsení profesori, ktorí nás učia najmä to, ako to funguje v praxi. Taktiež mám skvelý kolektív spolužiakov, navzájom dobre spolupracujeme, čo je na vysokej škole veľmi dôležité a zároveň sa dokážeme spolu aj zabávať. Jediné na čo si neviem zvyknúť, sú veľké priestory, keďže na Mokrohájskej som bol zvyknutý, že tam bolo veľa útulných miest, kde sa dalo zašít :)

A ako si predstavujem svoju budúcnosť? Chcel by som byť majiteľom nadácie. Mojim životným cieľom je spraviť svet lepším a verím tomu, že nadácia je jedným z najlepších spôsobov, ako tento cieľ naplniť. Tento študijný odbor som si vybral preto, lebo ma právo baví a myslím si, že právne vzdelanie mi veľmi pomôže pri napĺňaní môjho cieľa. Ak budem mať čas, vyhradím si nejaký deň v týždni aj na právnu pomoc sociálne slabým občanom.

KTORÝ DEŇ V ROKU VÁS OSLOVUJE??? - KALENDÁR TOP DNÍ A SVIATKOV NAŠICH UČITEĽOV

Príspevok zozbiera! Tomáš Durec

Marec: mesiac knihy - pripomína nám dôležitosť kultúry a v dnešnej internetovej dobe nám predkladá otázku, či klasická kniha prežije. **P. uč. Capeková**

3.10.: Úžasné **expozície umenia v Rakúsku** sú otvorené pre verejnosť. **P. uč. Wefersová**

22.4.: Mali by sme si pamätať dni, ktoré nám pripomínajú dôležitosť životného prostredia, ako napríklad: **Deň Zeme**, 22.3.- Deň vody, 5.6.- Svetový deň životného prostredia. **P. uč. Sadleková**

1.5.: **Sviatok práce** – pretože stále len pracujem a nemám kedy oddychovať . Aspoň tento sviatok mi pripomenie, že mám prácu/povolanie, ktoré je pre mňa celoročný sviatok. **P. uč. Kittnerová**

Október: predstavuje **odovzdávanie si vedomostí z jednej generácie na druhú**. Pripomína nám skutočnosť, že každý raz zostarne. **P. uč. Capeková**

1.7.: Idú **prázdniny** a nemusím opravovať písomky. **P. uč. Horváthová**

1.7.: začínajú sa mi **2 mesiace prázdnin** a blíži sa mi vytúžená dovolenka. **P. uč. Danko**

4. 10.: Sviatok svätého Františka z Assisi + **Svetový deň ochrany zvierat** – Nakoľko mám veľmi rada zvieratá a hlavne psy. **P. uč. Pospechová**

2.11.: **Pamiatka zosnulých** - pretože si pripomenieme ľudí ktorý medzi nami už nie sú. **P. uč. Medvecká**

19.11.: **Svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí** – Moja dcéra má v tento deň meniny. Tento deň taktiež úzko súvisí s problematikou ktorú vyučujem. **P. uč. Novotný**

24.12.: **Štedrý deň** – pretože som zimné dieťa a tento deň je pre mňa od detstva symbolom prekvapenia, radosti, rozprávkovosti a nádeje. **P. uč. Bauerová**

Štedrý deň: Je to čarovný čas keď sa celá rodina stretne za vianočným stolom. Vianoce majú svoje čaro, v detstve som sa tešila na darčeky, na slávnostnú atmosféru. Bol to iný deň ako ostatné, boli sme spolu celá rodina ešte krajšie bolo keď k nám prišla návšteva. Boli taktiež prázdniny, veľa maškrt, išli rozprávky, hrali sme sa spolu spoločenské hry. Na Štedrý deň každý dostal knižku a 1. Sviatok vianočný si každý mohol neobmedzene čítať koľko len chcel. Keď som nedostala knihu bol to pre mňa šok nakoľko sa od nej neviem odtrhnúť! Nešlo by to bez kresťanského ducha. Na Štedrý deň bol pôst a po polnočnej sa podávala klobáska. Vianoce vo mne evokujú pocity lásky, obdarovávania sa navzájom, spoločne strávené chvíle s blízkymi. Symbolizuje ľudskosť, spolupatričnosť s druhými a súdržnosť rodiny. **P. uč. Sadleková**

Štedrý deň : Je to najdlhšia noc v roku, postupne sa predlžuje deň. Pripomíname si narodenie Ježiša Krista. **P. uč. Hauptvoglová**

NAŠI PREDKOVIA A VEGETARIÁNSTVO

Pripravili: Tomáš Durec a Matúš Rovenský

Odborná spolupráca: Mgr. Štefánia Kittnerová, Ing. Zuzana Sadleková

Vegetariánstvo, Hollywood, Amerika či najnovší módny „výstrelok“? No na našom území sme sa s vegetariánstvom zoznámili ešte dávno pred príchodom Mojmíra či Pribinu. Keď sa nad tým tak zamyslíme, počas celých dlhých státisícročí čo naši predkovia chodili, hľadali korenky, oberali plody a pochutnávali si na nutrične bohatom hmyze, myšlienka vegetariánstva sa vyvíjala zarovno s vývojom našej kultúry a civilizácie. Ako to však bolo s vnímaním živočíšnej stravy a života ako takého u našich predkov?

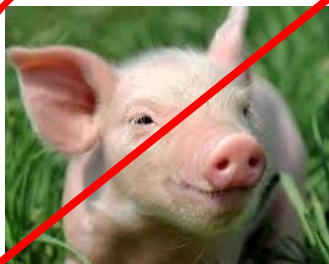
Slovania vedeli, že zvieratá sú vnímavé a v mnohých smeroch väčšmi ako ľudia. Boli si vedomí toho, že sú to mysliace bytosti, aj keď myslia ináč ako ľudia. Pokladali ich za tvory hodné porozumenia, dokonca sa od nich mnohé veci učili. Podľa našej prírodnej viery majú zvieratá dušu aj ducha, ale duch nie je tak vyvinutý ako ľudský.

Už najstaršie slovanské kmene vedeli, že úcta k životu je základný kameň spoločnosti. Škoda, že sa na to dnes pozabúda...

Naši predkovia chovali domáce zvieratá zásadne voľne, nie v klietkach alebo chlievoch. Bolo im jasné, že mäso z uväznených, umučených a týraných zvierat by bolo bez zdravej vyváženej životnej sily. Ešte v 19. storočí sa u nás svine pásli voľne, **vtedy toto zviera vôbec nemalo povest' smradlavého tvora - žiť vo vlastných výkaloch ho donútil až človek.** Keď už mali Slovania zabiť nejaké divé zviera (lebo v našom podnebí sa dá len ťažko vyžiť výlučne z rastlinnej stravy), tak si vybrali najslabšieho jedinca zo stáda (podobne ako vlci a medvede). Ich úcta k prírode im nedovoľovala narúšať prirodzený výber prírody (tak, ako to robia niektorí súčasní poľovníci zabíjaním najsilnejších, najkrajších jedincov). Každé zviera je v prírode dôležité, má tam svoj význam a preto je neprípustné ich vraždenie iba z rozmaru!

Niektoré zvieratá boli obzvlášť dôležité a ochraňované, nakoľko predstavovali isté vlastnosti a mali aj náboženskú symboliku: holuby - predstavovali lásku, kohút - spájal sa s uctievaním nového dňa (východ Slnka), jeleň - chráni pred zlými vplyvmi, kanec - bol symbolom mužskej plodnosti, úcta pre svoju dôležitosť patrila koňom, orol - symbol vzrchovanosti, vlk - chráni pred démonmi a požiera zlé víly a čertov, medveď - strážca hory, do ktorého je prevtelený ľudský duch, chráni pred démonmi a zlými kúzlamí, uctievaný bol aj ježko, ryby a množstvo iných.

Naši predkovia, samozrejme, nedbali na najnovšie trendy, ukazovatele popularity a iné nevyhnutnosti dnešnej konzumnej spoločnosti. Samozrejme, že mäso zohrávalo úlohu v ich jedálničku, avšak vedeli, že človek je živý tvor a život má rešpektovať a nie si ho „pchať“ do žalúdka bez ohľadu na to, aby pomyslel na jeho hodnotu.

NA HORÚCU „EKO“ TÉMU – 1. časť

Na ekologické otázky sa pani učiteľka Sadlekovéj pýtal Tomáš Durec

Pani učiteľka, ako pedagóg máte iste veľmi pestré skúsenosti. Povedzte mi teda, ako premeniť pasívneho človeka na EKO človeka tak, aby ním ostal aj po 2 dňoch od vypočítania si takých „lákavých“ faktov ako je obmedzovanie sa a uvedomenie sa?

P uč. Sadleková: No, Tomáš, to je naozaj veľmi ťažká otázka. Odpoveď na ňu hľadám intenzívne aj ja.

Ešte v oblasti správnej výživy vidím postupne v ľuďoch, a skôr mladých ľuďoch, posun k danej premene pasívneho človeka na aktívneho, lebo ide o jeho bezprostredné zdravie a je to „in“, zvlášť na internete, kde radia „bicepsoví a tricepsoví krásavci.

Ale v environmentálnej oblasti sa daná problematika väčšinou zdá ľuďom ako ďaleká budúcnosť a niečo, čo sa ich vlastne netýka, riešenie daných problémov nie je v ich silách, oni o tom nerozhodujú, na to sú určení kompetentní, **a to je veľmi zlé.**

Možno niekomu pomohli k uvedomeniu tieto horúce letá, ale nakoľko je už chladno, tak to nemá veru dlhú výdrž ☺. Aj to sa často pohodlne zametie pod posteľ s múdrom alibistickým vyjadrením, že to s environmentalistikou vôbec nesúvisí.

Ako docieľiť to, aby mali ľudia o environmentálne problémy skutočný záujem a nebrali to len ako „kecy,“ ktoré si musia vypočuť, aby nevyzerali divne?

P uč. Sadleková: Dnes vládnu svetom média. Čím ďalej tým viac mám pocit, že ľudia sa najviac zaujímajú o to, čo im predostrú média, prestávajú používať vlastný rozum a reprodujú počuté. Viac ako sa hovorí: „Opakovanie je matkou múdrosti“ a „Nie je pravda ako pravda“ (záleží len na tom, kto ju vysloví).

Pravdepodobne vzbudenie skutočného záujmu už neprináleží rodine a škole, ale prvoradú úlohu preberajú média. Lenže média sa venujú hlavne tomu, čo sa dobre predáva. A zatiaľ (na naše veľké šťastie ☺) sa nedobre predáva čistá voda a vzduch. Tak dúfam, že nebudeme so skutočným záujmom naozaj čakať dovtedy, kým to nebude „lukratívne“. Veď vy študenti dobre poznáte pravidlo, že začnem makať, až keď mi horí za päťami ☺.

Nakoniec sa to pomaly už deje. Čistá voda v plastových fľašiach je už dobrým biznisom nielen v Afrike, ale aj u nás (aj keď si ju môžeme pustiť priamo z kohútika bez plastov) a možno pribudne časom aj čistý vzduch v plynových bombičkách s krásnou reklamou pravého horského vzduchu.

Napadá mi ešte jedna možnosť. Urobiť každému človeku lekárske rozborý zloženia krvi, tkanív, orgánov, napr. žalúdka, pľúc a pod. a ukázať mu, akým odpadkovým košom sa pomaly stáva. Prednedávnom zistili veľké množstvá ftalátov u malých detí, viac ako u ich matiek, a v tom nám patrí neslávne prvenstvo zo 17 krajín Európy. Alebo veľmi nebezpečnej ortuti či polychlórovaných bifenylov a pod. Pretože sme zamorení plastami a nebezpečnými odpadmi, ktoré prenikajú do našich životov napriek tomu, že to poniektorých tak málo trápi, či vôbec netrápi.

PORAČOVANIE NABUDÚCE!

21. storočie

Ako presvedčiť tie státisíce ľudí, ktoré chodia denne autom... Ako zmeniť ich názor na to, že MHD je len „aušus“ pre chudobných a proti môjmu pohodliu vo vnútri auta môže ísť celé životné prostredie do...?

... kelu (aby si to niekto nevysvetľoval zle ☺).

P uč. Sadleková: Nuž niektorých pohodlných ľudí (nemyslím tých, ktorí inú možnosť nemajú) presvedčí asi len stále drahší a drahší benzín, čo časom naozaj bude, lebo ropa sa vyčerpáva enormným tempom. A niektorých ani ten nie, radšej ušetria na inom. Pamätám si, keď sa po revolúcii otvorili hranice a moja sesternica išla navštíviť do USA našu rodinu. Celý deň ju pripravovali, že sa teda pôjdu pozrieť do centra New Yorku a budú musieť veľa chodiť pešo. Šokom bolo, keď prešli od zaparkovaného auta naozaj pár metrov a potom celý zvyšok dňa z toho boli veľmi zmorení.

Pri riešení tohto problému sme ešte naozaj veľmi ďaleko. Radšej budeme stále častejšie stáť v zápche, ako by sme mali vyjsť zo seba a napr. dohodli sa s blízkymi susedmi o vzájomnej pomoci alebo využili MHD. Táto multikultúrna počítačová doba z nás vymazáva to „slovanské“ – všímať si a pomáhať si.

Nezabudnem na situáciu z minulého roka, keď bola veľká kalamita a nechodili spoje. Stála som so synom na zastávke, pekne dlho v tej obrovskej zime. Ľudia tam stáli cez 4,5 hodín a nikto nevedel, kedy konečne pôjde nejaký autobus. Popri zastávke sa krokom posúvali autá v zápche. V nich sedel zväčša jeden – dvaja ľudia. Viac stáli ako išli, pozerali na mrznúcich ľudí na zastávke, na nás, na malého chlapca, ale nikoho nenapadlo otvoriť dvere a zobrať nás. (Príbeh zo života.)

Možno by pomohlo namontovať popri ceste nejaké snímače na vypúšťané nečistoty ako sú na meranie rýchlosti? Alebo ich namontovať priamo do auta?

Moja obľúbená téma: Aký osov má hovoriť o environmentalistike v tak extra EKO budovách, akými sú nákupné centrá, ktoré už len tým, že zabezpečujú štandard dnešného konzumenta, devastujú životné prostredie. Nehovoriac o tom, že v nich len prekvitá zbytočné plytvanie tovarom, ktoré len a len pridáva na biede, ako ľuďom, tak aj prírode. Nuž aký?

P uč. Sadleková: Osov to má stále. A možno práve tam väčší. Nepotrebujú to predsa hovoriť napr. na stretnutí Green peace. Skôr je smutné, že si to ani neuvedomujú a na to sami neupozornia. Vidia pár svojich „zelených budov“ (tuším spomínali 20 na Slovensku) a zatiaľ, kým tých 20 budov nákladne postavili, lepší osov by priniesli, keby nedovolili stavať napr. tie obrovské poloprázdne obchodné centrá bez okien, vysvietené a klimatizované vo dne v noci, v piatok či sviatok. To je smutné. Ale potešujúce je, že si to vôbec niekto začína konečne uvedomovať.

Aký dojem na Vás zanechá, keď po 45 min. prednáške, napr. o dôležitosti vody, deti pijú rôzne „zázračné“ nápoje a s vodou sa akurát tak pohádza a plytvá?

P uč. Sadleková: Je to veru moja slabá stránka. Už dávno som hovorievala, ako my môžeme pitnou drahou vodou prať v práčke, umývať auto, polievať záhradu, splachovať záchod... a dostal som odpoveď: „Kto by dnes investoval do všetkých vodovodných rozvodov?“ Dnes ešte nikto. Nanajvýš v rodinných domoch, aj to sa málokomu už chce zbierať dažďovú vodu, lebo sa tam ľahne háved'. Ale uvedomujeme si dostatočne, ako prácne sa vyrába pitná voda? Napr. koľko energie to stojí? Bude jej stále dosť? Musíme zažiť situáciu ako v rozprávke „Soľ nad zlato“ s vodou, aby sme si to všetko uvedomili? Alebo navštíviť krajinu, kde je jej nedostatok? Naša osviežujúca voda zo Žitného ostrova má zloženie takmer ako čistá doičenská voda. Bola som na dovolenke v Pieninách. Keď sme umývali

riad, šmýkal sa nám v rukách, a keď sme si uvarili čaj, nedal sa piť. Museli sme si kupovať čistú vodu vo fľašiach a tak sme varili aj čaj aj kávu (pridalo to starosti aj cenu ☺). A to sme ešte na Slovensku. „Zázračné“ nápoje majú dôležitú vlastnosť, že sú zahalené tajomstvom. O kofole sa už troška hovorí, koľko cukru a kofeínu obsahuje, kyselinu fosforečnú, ako odčerpáva vápnik z tela. Ale energetické nápoje ešte neodhalili celkom svoje tajomné rúško vplyvu jeho „povzbudzovačov“ na organizmus. Zázračná energia je energia hlavne z množstva cukru, konzervantov, príchutí a novoobjaveného syntetického taurínu. Taurín je dôležitá aminokyselina mačkovitých šeliem, a to ho ešte nekombinujú s kofeínom a cukrom. Alebo nebudaj ešte s alkoholom!!! Táto šialená kombinácia má vystihujúci názov jednej značky „hell“. Ale kto chce kam, pomôžme mu tam. Nechápem našu potravinársku komoru a inšpekciu, že to schválila na voľný predaj.

Nakoľko žijeme v dobe, kde má trh vládnuce slovo, ako môže žiť človek eko a pri tom neminúť celú výplatu za pár návštev BIO shopu? Kde mám nabráť istotu, že nekupujem len predražený tovar? P u č. Sadleková: Nuž čo? Ideálna by bola sebestačnosť. Všetko si zasadiť, vypestovať, vyrobiť. Ale našim ľuďom sa už nechce manuálne robiť. Každý chce len zarábať, nakupovať a dovolenkovať. Preto to takto vyzerá. Ak by sme si troška vyhrnuli rukávy, otvorili dvere domovov, pomáhali si navzájom ako voľakedy, keď pre väčšinu nebola iná možnosť. Teraz? Ani by sme to už časovo nezvládli. A aj tak by sme nemali istotu. Aké kúpime sadenice? DMO? Aká je momentálne naša voda? Aký dážď na nás padá? Čím postrekujú celý kraj proti komárom? A pod. Michael Jackson žil posledné roky v izolácii, chodil s ochrannou maskou, jedol bio a čo mu to pomohlo? Netreba ísť do extrémov. Cena a nálepka BIO nie je záruka kvality. Ale aj tak máme stále možnosť výberu, skúmania, kontroly. A hlavne zdravého sedliackeho rozumu. Ako môže byť zdravé mlieko uložené pri izbovej teplote medzi múkou? Ako môže byť zdravá mrkva, ktorá nemá žiaden kaz? Ako môže byť zdravý jogurt s mesačnou zárukou? A pod. Nájsť zlatú strednú cestu, podporovať slovenských farmárov, (ktorí u nás pomaly krachujú, lebo je pohodlnejšie nakúpiť všetko za Tesco cenu pod jednou strechou), aj za vyššiu cenu a menej pohodlný nákup. Napr. ako sme videli na podujatí Green day firmu „Svet bedničiek“, ktorá je už online a dovezie farmársky nákup až k dverám ☺. A nie je to až tak drahé, ako zaručené BIO výrobky v BIO predajniach, ktoré sú „cool“. Alebo si kúpiť obyčajné ovsené vločky, pridať sezónne ovocie a nekupovať drahé müsli. Piť čistú vodu z vodovodu namiesto zaručene (nezaručene nezávadných) ovocných štiav či značkovej vody „evian“ z krajín, kde zamestnanci sami nemajú čo piť. Využiť príležitosť nzbierať sezónne ovocie na farmách, vysušiť ho a zamraziť, namiesto kúpy manga, avokáda, ananásu, ktoré sa zbiera nedozreté a dozrieva na lodiach a v skladoch pod etylénom a zbytočne sa prepravuje hore dole. Môj názor je, že v každej krajine a v každom čase máme v prírode to, čo práve potrebujeme. A máme na to prispôsobené aj trávenie. Nemusíme platiť za super aloe a čajovník, keď máme cesnak, cibuľu, žihľavu a repík. Nemusíme platiť za citrusové plody, keď máme poklady vitamínov ako šípky, ríbezle, jablká, slivky, hrušky, v zime nám vystačí kyslá kapusta. Nemusíme kupovať tekvicu Hokaido, keď máme naše tekvice, repy, hlavne výživnú červenú repu. Nemusíme kupovať drahý trstinový cukor z Brazílie a Kuby, keď máme kvalitný včelí med s množstvom vitamínov, minerálov a protilátok. Teoreticky by sme nepotrebovali ani čínsku ryžu a americké zemiaky, lebo sme boli (naozaj boli) úrodná zem obilia a plnohodnotných strukovín, plných komplexných sacharidov, proteínov, vlákniny a vitamínov. K tomu slnko a čistý vzduch namiesto zháňania potravín v BIOMarketoch ☺ To všetko je zahrnuté tiež vo filozofii „ži fér“.

Zdravá výživa

Príspevok pripravila: Lucia Luptáková

Zdravá výživa. Dnes veľmi obľúbený a preferovaný pojem, ktorý na nás „vyskakuje“ zo všetkých strán. Z reklám, obchodov, od lekárov či z médií. Čo ale zdravá výživa znamená? V dnešnej dobe existuje niekoľko obchodov špecializovaných práve na zdravú výživu. Ale je to vždy naozaj „len“ zdravá výživa? Alebo je to len reklamný ťah niektorých výrobcov? Je naozaj pravda, že je ťažké si vybrať z dnešnej škály potravinových výrobkov a rôznych doplnkov, zlepšujúcich zdravie, a preto treba byť často aj opatrný, aby človek neuveril a nepodľahol nepravdivým informáciám a produktom, ktoré sú zdravé len z reklamy a nezaťažoval svoju peňaženku zbytočne. Myslím si, že základom zdravej výživy je hlavne vyvážený príjem bielkovín, cukrov a tukov a, samozrejme, veľmi dôležitý je dostatok vitamínov, vlákniny a správny pitný režim. Poďme si teda predstaviť, čo tie bielkoviny, tuky a cukry sú.

Bielkoviny:

inak nazývané aj proteíny. Bielkoviny zaraďujeme medzi makroživiny. Bielkoviny sú základnou stavebnou jednotkou tela. Ovplyvňujú imunitu, podieľajú sa na výstavbe svalovej hmoty a ďalších tkanív, na tvorbe hormónov, enzýmov, sú nevyhnutné pre správnu funkciu nášho tela. Môžu obsahovať až 20 aminokyselín, ak ich bielkovina obsahuje všetky, hovoríme o kompletnej bielkovine, ktorá je aj najhodnotnejšou. Aminokyseliny sú esenciálne (telo si ich nevie vytvoriť samo, preto je dôležité ich prijímať v potrave, ktorá ich obsahuje) a neesenciálne (telo si ich samo vytvára z prijatej potravy). Bielkoviny sú rastlinné (strukoviny, tofu, ryža..) a živočíšne (mäso, vajíčka, mliečne výrobky, ryby...)

Cukry:

inak nazývané sacharidy. Sacharidy poznáme jednoduché a zložené. Jednoduché cukry dodávajú telu okamžitú energiu, pretože majú vysoký glykemický index. Sú výborným zdrojom energie pri dlhotrvajúcej námahe. No pri častom a vysokom množstve môže dôjsť k ohrozeniu zdravia, pretože sa nachádzajú najmä v sladkostiach, sladkých nálevoch, osladených nápojoch a pod. Pri nadbytku dochádza k nadváhe, problémom s trávením, únave a rôznym zdravotným problémom. Naopak, zložené cukry sú pre telo dlhotrvajúcejším zdrojom energie. Uvoľňujú sa postupne, pretože majú zväčša stredný glykemický index a tým spôsobujú aj dlhší pocit zasýtenia. Nachádzajú sa v zelenine, ovocí, v cereáliách, v ryži, v cestovinách, v zemiakoch, v strukovinách.

Tuky:

sú najväčším zdrojom energie pre svaly a srdce a sú súčasťou bunkových membrán. Umožňujú uchovávanie a absorpciu vitamínov rozpustných v tukoch: A,D,E a K. Sú dôležité pre termoreguláciu, obklopujú orgány a chránia ich. Tuky delíme na dve zložky, a to na: nasýtené mastné kyseliny, (prevažne v potrave živočíšneho pôvodu, ako: tuk, maslo, syry, mäso, sladkosti, koláče, rýchle občerstvenie..), spôsobujú obezitu, problémy so srdcom a zaťažujú pečeň; a nenasýtené mastné kyseliny, znižujú hladinu cholesterolu a sú pre zdravie prospešné, (ako napríklad: slnečnicové semienka, orechy, ryby a pod.) Optimálne by mal človek prijímať okolo 10-15% energie z bielkovín, 55-75% energie zo sacharidov, (jednoduché cukry pod 10%) a 15 až 30% energie z tuku, z toho najviac 10 % nasýtených tukov, denne maximálne 5 gramov soli, vlákniny okolo 30 gramov a vody asi 2 až 3 litre denne.

Na záver by som ešte pripomenula, že zdravá výživa nie je kompletná a efektívna bez pravidelného pohybu. Dnes už existuje veľa možností na to, ako svoje telo trochu rozhybať. Od fitnesscentra, cez beh, bicykel, plávanie alebo len pravidelné prechádzky v prírode. Šport zlepšuje rovnako telo ale aj ducha.. Odbúrava stres, zlepšuje kondíciu a udržiava dobrú náladu. Ak si človek dožičí pravidelný pohyb, vyváženú stravu , správny pitný režim a dostatok spánku, do vysokej miery si zaručí, že sa bude cítiť zdravo a príjemne. (inšpiračný zdroj: internet)

ÚVAHA NA HORÚCU SPOLOČENSKO –POLITICKÚ TÉMU

Stále živá pamiatka na Francúzsko alebo nešťastný piatok trinásteho

Príspevok pripravil: Matej Magát

Mnohí z nás už počuli túto vetu alebo jej podobné: Pred niekoľkými týždňami zažilo Francúzsko a sním aj celá Európa šok. Počas koncertu niekoľko atentátnikov zabilo 129 ľudí, zranili okolo 3000 z toho 99 vážne. Možno niektorí z nás počuli aj presný počet atentátnikov. Všetci vyjadrujeme aj v tejto vianočnej chvíli úprimnú sústrasť. Iste si spomenieme aj na to, že toto priala Francúzsku väčšina politikov, zároveň si musíme ešte pripomenúť, že sľúbili urobiť všetko preto aby sa to neopakovalo. Tu si možno položiť otázku – bolo to neodvratiteľné a čo urobiť aby sa to neopakovalo?

Aby sme si na túto otázku dokázali odpovedať, musíme pátrať na mnohých miestach, nedá sa nespomenúť, že jeden z možných dôvodov môže byť ten, a uvádzajú to niektoré zdroje, že na pódiu sa hrali piesne, ktoré boli podobné satanistickým „modlitbám"! Keďže v krajine ako je Francúzsko, kde je dosť výrazná menšina moslimov, a kde začína kniha Korán hrať na veľký nástroj, sa čoraz viac stáva nebezpečnejším byť s touto knihou v rozpore!!! A aby toho nebolo málo, napätie medzi moslimami a ostatnými rastie! Tu treba povedať, že zlyhali aj oni, aj - a to hlavne – my, teda naši politici, aj my konkrétne. Bez prestania hovoríme o tolerancii, ale keď dôjde na lámanie chleba, tak sme tolerantní iba k sebe – ako napríklad tu. Ako je možné, že francúzska vláda povolila satanistické "modlitby" a ignorovala sťažnosti zo strany moslimov? Jeden z ďalších možných dôvodov môže byť ten, že svetové mocnosti vo vlastnom záujme rozbili Sýriu, a tým pripravili cestu pre extrémistov z ISIS. S tým je samozrejme spojená imigrácia. Či už ich máme prijať, alebo nie, to závisí aj od podmienok prijatia, od ich správania a od ďalších okolností, ale o tom potom. Trochu by nás malo trápiť, že reči o pomoci imigrantom po atentáte utíchli. Prečo by nás to malo trápiť? Nuž, veľa imigrantov naozaj potrebuje pomoc a mnohí hovoria, že aj bez ohľadu na náboženstvo. Ale otázka znie: kto potrebuje väčšiu pomoc, moslim utekajúci z moslimskej krajiny, alebo kresťan? A potom, kto sa nášmu „kresťanskému" svetu skôr prispôsobí?

Nemala by nám však napadnúť veta - *kresťan áno a moslim nie*, ale mali by sme si povedať svoje „kresťanské" pravidlá, ktoré budeme aj my dodržiavať, ale aj vyžadovať od cudzincov! V inakšom prípade môžeme hneď dať do ústav krajín EÚ, že Korán je najvyšší zákon v krajine! A to by znamenalo skok späť v oblasti ženských práv! Tak či tak, môžeme veriť, že Európa má ešte svetlú budúcnosť.

ÚVAHA

Je možné považovať život hendikepovaného človeka za Boží dar alebo za Boží trest?

Príspevok pripravil: Matej Magát

Prednedávnom som čítal v nemenovanom denníku diskusiu o tom, či život hendikepovaného človeka má vôbec nejaký zmysel. Pravda, nie vždy vyznievalo, že tomu tak je.

Samozrejme, našli sa tam aj takí, ktorí argumentovali tým, že život takého človeka zmysel má, lebo aj hendikepovaní ľudia majú šancu zažiť veľmi zaujímavý život, plný priateľstiev a zábavy. Napočudovanie, bolo tam viac takých tvrdení, ktoré argumentovali tým, že hendikepovaný človek nemá toľko možností, a tak ani zmysel života, a teda, že život takýchto ľudí sa dá považovať za Boží trest pre nich i pre ich okolie... Niektorí pripustili, že keby sa zázraky diali na počkanie, túto tému by boli ochotní prehodnotiť.

Je pravda, že hendikepovaní ľudia nemajú toľko možností ako zdraví, a preto by sa mohlo zdať, že ich Boh trestá a s nimi aj ich okolie. Na druhej strane môžeme taktiež povedať, že takíto ľudia majú rovnaké právo na život, ako zdraví.

Mal som veľmi dobrého kamaráta, ktorý bol tiež postihnutý a pokúsil sa spáchať samovraždu. Našťastie sa mu to nepodarilo! Skončil síce v nemocnici s prasknutou lebkou a zlomenými obidvoma rukami aj nohami, ale od tej chvíle sa na veci pozerá z iného uhla pohľadu – stal sa z neho jeden z tých „večných optimistov“. Odvtedy aj mne často hovoril, že akýkoľvek život je Božie požehnanie.

Súhlasím s niektorými ľuďmi, že hendikepovaní nemôžu síce pomôcť spoločnosti rukami, ale môžu pomôcť rozumom či srdcom. Taktiež v Biblii nachádzame zmienku o tom, že choroby a postihnutia nie sú Boží trest, ale sú na to, aby sa

ukázala Božia sláva. A preto si myslím, že takýto život je skôr darom než prekliatím.

Keďže ja sám som telesne postihnutý, myslím si, že aj keď je to niekedy veľmi ťažké, mám právo žiť a žiť si život naplno. Čo si myslíte vy?

POLITIKA NAŠIMI OČAMI

Utečenecká kríza je eminentnou otázkou

Príspevok pripravil: Matúš Rovenský

V súčasnosti čelí európsky kontinent ohromnému prílivu utečencov. Státisíce z nich prekračujú hranice európskych štátov a túžia po udelení azylu. A to vedie, pochopiteľne, k množstvu problémov a otázok. Stanovisko Európskej únie ku kríze je v súlade s jej politickou líniou – väčšina štátov EÚ by mala prijať nejaké množstvo utečencov. To ale vedie k politickým konfliktom. Samozrejme, nieto dymu bez ohňa.

Čo ale vyvolalo túto krízu? Milióny utečencov utekajú zo Sýrie. Tá od marca 2011 čelí mimoriadne brutálnej občianskej vojne. Armáda prezidenta Bašára Asada už roky bombarduje mestá raketami, trieštivými bombami s nastroženou malou submuníciou – tá funguje ako protipechotná zbraň, nezabije, ale znetvorí a zmrzačí človeka, ktorého potom musí viesť pol tučta ľudí, čo naraz vyradí z boja skupinu osôb -, granátmi s plynom, fosforovými bombami (vybuchujúcimi spektakulárne, ale spôsobujúcimi veľmi ťažké popáleniny), sudmi s výbušninami aj sloními raketami. Slonie rakety sú veľmi veľké bomby s hmotnosťou 300 až 800 kg, s primontovanými raketovými motormi. Hýbu sa teda rýchlo a spôsobujú desiatky až stovky obetí, no keďže sú nepresné, zabíjajú najmä civilistov. Dochádza k používaniu karcinogénnych chemických plynov, ktoré spôsobujú veľmi bolestivé úmrtia.

A brutalita režimu vedie k odporu a k posilňovaniu extrémistov, ako je hnutie Islamský štát. Ten okupuje väčšinu Sýrie. Ostreľuje metropolu Damask granátmi a potláča akúkoľvek opozíciu. Proti nemu, no aj proti umierneným rebelom, bojujú provládne bojové organizácie. No tie takisto vynikajú brutalitou. To platí najmä o hnutí LIWA ABÚ FADHAL AL- ABBÁS, ktoré sa vyznačuje záľubou v únosoch, mučení a vyberaní výpalného. Takéto praktiky vyvolávajú radikalizáciu aj kedysi umiernenej opozície proti režimu. Na druhej strane sú ultrakonzervatívne islamské hnutia, ktoré bojujú proti vláde aj proti Islamskému štátu – DŽÁIŠ AL-ISLÁM a DŽABHAT AN-NUSRÁ (FRONT AN-NUSRA). Ten v apríli 2015 nepochopiteľne uniesol v Sýrskej púšti 300 Kurdov. Bojové pole je extrémne zložitá, Halab (Aleppo), najväčšie mesto v Sýrii, je obliehané vládnu armádou už od júla 2012 a dnes leží v ruinách. Toto obliehanie už svojou dĺžkou prekročilo obliehanie Leningradu v r. 1941 – 1944. Mestské pamiatky sú zničené a mesto pripomína Černobyľ – zničenú mesačnú krajinu. Počet obetí vojny už dosahuje asi 320 – 400 000 a vláda, podporovaná Ruskom, ovláda už asi štvrtinu územia. Treba dodať, že Rusko nepomôže Asadovi vyhrať vojnu – to sa už ani nedá. Sýria leží v ruinách. Nezamestnanosť je až 60 – 70 – percentná a Asad už vraj zvažuje útek do mesta Latakia, kde okrem sporadických výbuchov vládne pokoj. Zato Kurdi si na severe územia vydobyli faktickú autonómiu – tzv. Rodžavaje Kurdistane. Samozrejme, unavená Asadova vláda inde – okrem pobrežia a metropoly – ovláda už len okolie mesta Dajr az-Zúr na východe a môže skolabovať do pár mesiacov. Vláda kurdskej autonómie neuznáva. Ďalším miestom pôvodu utečencov je Eritrea. Títo utečenci však prevažne utekajú pred vojenskou službou, ktorá trvá štyri a pol roka. Keď sú prevezení cez Stredozemné more, samozrejme, nevedia, čo majú robiť, lebo neovládajú európske jazyky. Výsledkom je, že sa potulujú po pobreží a, obrazne povedané, „čakajú na spasenie“. Tu nejde o vojnových, ale pragmatických utečencov.

POLITIKA NAŠIMI OČAMI

Politika Európskej únie vo vzťahu k prijímaniu migrantov je témou na zamyslenie. Menej ekonomicky vyspelé krajiny – ako napríklad Maďarsko, Slovensko a relatívne aj Česko, argumentujú tým, že by bolo veľmi nákladné udržať ich pod kontrolou. To je síce pravda, ale do Južnej Európy prichádzajú státisíce utečencov, kým na Slovensku by ich malo byť umiestnených 800. A okrem toho, títo utečenci nemienia na Slovensku ostať. Túžia po Nemecku a iných bohatých krajinách. V Nemecku žijú už aj tak milióny Turkov. Ibaže Nemecko je bývalou koloniálnou mocnosťou. Spravodlivé by bolo, keby nápor migrantov znášalo bez kritiky, lebo vykorisťovalo milióny Afričanov až do roku 1919, kedy na základe Versailleskej zmluvy z 28. júna 1919, ratifikovanej parlamentom ČSR v zmysle zákona č. 217/1921 Zbierky zákonov (čl. 119 – 158), prišlo o kolónie. To si treba pri danej téme uvedomiť.

Samozrejme je faktom, že utečenecká kríza je eminentnou otázkou. Problémy s ňou majú pôvod v minulých storočiach, lebo vtedy sa začínal kolonializmus. Nadekrétované kvóty na prijatie utečencov nie sú spravodlivé. Ale, koniec koncov, utečenci nemienia v strednej Európe zostať.

Migračná vlna v Európskej únii

Príspevok pripravila: Anna Antónia Herová, 3. G

Utečenecká kríza či migračná vlna v Európe je momentálne problémom č. 1 pre Európsku úniu, Slovensko nevynímajúc. Z médií možno vyzorovať, že migrácia bude ovplyvňovať celkové medzinárodno-politické dianie. Prítomnosť migračných prúdov a hlavne nelegálnej migrácie sa v súčasnosti stala vážnym faktorom vývoja pomerov v krajinách Európskej únie.

Migranti prichádzajú v desiatkach tisícoch z územia Sýrie, kde prebiehajú vojenské konflikty, ale aj z iných susedných krajín, ako aj z Afriky, do štátov Európskej únie. Cestou ich príchodu je často riskantná plavba cez more, do Grécka a Talianska, alebo po súši, cez Turecko, Macedónsko, Srbsko, Maďarsko, čiastočne aj Slovensko do Rakúska a Nemecka, alebo do iných ekonomicky vyspelých krajín. Nekontrolovateľná migrácia je rizikom, ktorého závažnosť dopadá aj na Slovenskú republiku aj napriek tomu, že v súčasnosti nie je hlavným cieľom migračných tokov.

Ja si myslím, že nezvládnutie migračnej vlny, ktorá vznikla ako dôsledok regionálnych konfliktov ďaleko mimo Európy, by mohlo pôsobiť destabilizujúco v celej EU a tým aj ohrozujúco záujmy SR. Túto nestabilitu v slovenskom, ale aj európskom rozmere vnímame z rozdielnych postojov politikov. Domnievam sa, že je potrebné nájsť čo najskôr spravodlivý kľúč riešenia, ktorý by humánne riešil situáciu migrantov tak, aby boli reálne preskúmané individuálne situácie jednotlivcov alebo rodín, ich ohrozenia a potreby. Ale zároveň, aby boli spravodlivo a reálne posúdené možnosti Slovenska alebo iných krajín EU pre poskytnutie solidárnej pomoci. Za ideálne považujem, aby sa krajiny Európy i celého sveta, vrátane Slovenska, spojili pre solidárnu pomoc týmto migrantom a utečencom, možno prostredníctvom OSN. A ich spoločným postupom by sa malo dosiahnuť eliminovanie vojnových konfliktov na územiach, z ktorých musia utekať, obnoviť tam mier a následne pomôcť finančne a materiálne pri obnovení obydľí, škôl, nemocníc a infraštruktúry, pokojného života v týchto územiach. Týmto by sa vytvorili podmienky pre ľudí, ktorí boli donútení utekať zo svojich obydľí a území, aby sa mohli vrátiť do svojich obnovených domovov.

ZAPOJILI SME SA DO LITERÁRNEJ SÚŤAŽE

Štyria žiaci z triedy 3. G sa s oduševnením zapojili do 11. ročníka literárnej súťaže vyhlásenej Ministerstvom obrany Slovenskej republiky. Téma tohto ročníka nesie názov:

Život v mieri: Samozrejmosť pre nás, túžba pre všetkých. Prinášame vám úryvky príspevkov.

Matej Magát, úryvok z práce

A nedalo by sa hovoriť - v globálnom ponímaní sveta – v súčasnosti aj o relatívnej vojne? Pozrime sa na rôzne nepokoje. Napr. my Európania: nepokoje na východnej Ukrajine; pozrime sa aj na Áziu: Sýria – občianska vojna, Irak a Afganistan – ďalšie občianske vojny; ďalej Afrika: Západná Sahara, Somálsko, Južný Sudán, Líbya; ale, žiaľ, aj Amerika: mexická drogová vojna; vnútorný konflikt v Kolumbii a v Peru; a napokon Austrália a Oceánia: Papua Nová Guinea... Stačí vám? A to sú iba tie, o ktorých vieme, pretože sú veľké. Často sú v mnohých regiónoch malé, médiami neodhalené spory. Tento typ konfliktov, alebo *malých vojen*, asi každý človek pozná ako kriminalitu veľkých miest. Napr. v uliciach veľkých miest súperia medzi sebou viaceré gangy, často sú do toho zapletené aj mnohé finančné skupiny ako je aj dobre známa mafia a rôzne drogové spoločnosti...

Každý človek v každom čase by si prial, aby bol na svete dokonalý mier. Tak prečo sa všetky civilizácie k tomuto ideálu priblížili iba okrajovo? A prečo v dnešnom svete sa nám zdá, akoby sa tento ideál vzdaloval? Najprv si treba uvedomiť, že tento ideál ľudstvo na tejto planéte nikdy nedosiahne, ale keby sa aspoň k nemu priblížilo, žilo by sa nám na tejto Zemi oveľa lepšie!

Niektorí sa pýtajú ako na to? Tí múdrejší sa pýtajú ich: A nemali by sme začať od seba? Nemali by politici v krajinách podporovať morálku, aj keď to znamená byť konzervatívny? Uvediem len jednu oblasť – masmédiá. Majú obrovskú moc. Nemohli by napríklad politici zakázať reklamy, ktoré ľuďom ukazujú, čo všetko nemajú, nevlastnia, čím ich provokujú a podnecujú ich ustavičnú nespokojnosť, a tým aj živnú pôdu pre konflikty?

Tomáš Durec, úryvok z práce

Pri každej ceste domov ma vždy znechutí a privedie do zlosti trávnik plný cigaretových obhorkov, smetí, psích exkrementov a iných nečistôt. Samozrejme, takýto stav zelene je pri najmenšom neprijateľný, avšak chcem apelovať na skutočnosť, že pokiaľ sa o stav mieru nebudeme starať lepšie ako o stav našej zelene, môžeme sa dočkať toho, že história sa znovu zopakuje a na našich trávnatých plochách nebude ležať len odpad. Hnijúce zvyšky jedál vystriedajú rozkladajúce sa telá vojakov, rodičov s deťmi, či našich milovaných maznáčikov. Ja osobne pokladám za najkrajšiu časť dňa moment, kedy zamknem dvere, zhasnem svetlo a s pokojom a pocitom bezpečia zapnem televízor pred tak luxusnou činnosťou, akou bezpochybne 8 hodinový spánok je. Taktiež ma nenapadne popremýšľať nad tým, ako by to asi tak cez noc vyzeralo, keby som nežil dnes, ale len takých 72 rokov dozadu. Nezamykal by som len dvakrát zámok na dverách ale s desou v duši by som privieral ťažké železobetónové dvere na protiatómovom kryte, teda, ak by som mal to šťastie, že by som nemusel ležať v zákope vedľa tisícov rovnako zdesených obetí, akou by som bol a ďalších tisícov, ktoré sa už nikdy viac nezobudia. Nemal by som teda problém rozčuľovať sa nad mizernou ponukou v televízii popri kriku a plači.

Nechcem nikoho obviňovať z toho, že pri každej príjemnej chvíli, ktorú prežíva, nepremýšľa nad tým, ako milióny ľudí po celom svete hladujú. Ja sám sa nad týmito vecami zamýšľam zvyčajne až vtedy, keď počujem správu, že svetový konflikt by sa dotkol aj našej krajiny a ja by som prišiel o pohodu, na ktorú zväčša len nadávam. Chcem však apelovať a požiadať každého o to, aby si aspoň občas uvedomil hodnotu ale hlavne krehkosť mieru.

Lucia Luptáková, úryvok z práce

Máme ale problém. Ak sa teraz zadívame do televízie, novín alebo len okolo seba, začneme pomaly vnímať ten tichý nepokoj navôkol. Kam toto ľudstvo speje, to nik z nás nevie úplne predpovedať. Pre nás je mier zatiaľ samozrejmosťou, no svet posledné obdobie otriasa hnev, nešťastie, stres a nepokoj. Ľudia sa sťahujú zo svojich príbytkov a začínajú nový život niekde úplne inde. Ak sa však problémy nezačnú riešiť a iba sa ľudia budú presúvať z krajiny do krajiny, nečaká nás nič dobré... To, čo by ľudí s ľuďmi malo spájať, ich rozdeľuje. Niekedy je to iný názor či postoj k niektorým otázkam, náboženstvo, farba pokožky či politické presvedčenie... Je ale ťažké nájsť pomenovanie na celý problém. Nepoučili sme sa zo svetových vojen pred rokmi, nie tak dávny... Získali sme vytúženú slobodu, o ktorú pomaly prichádzame. Potrebujeme ovládať jeden druhého a ak sa ten druhý bráni, prichádza nátlak, manipulácia a teror...

Ja sama som mala možnosť načrieť do pocitov mladých vojakov skrze knihu *Na západe nič nové*, ktorá zobrazuje zážitky autora z prvej svetovej vojny. V niektorých pasážach jasne vidno, že ľudia i počas vojny mali, namojveru, priam strach z vyslovenia slova *mier*. Lebo boli tak zruinovaní vojnou, že pri tom všetkom, čo zažili, ani nedúfali, že ešte niečo také vôbec existuje. Nemysleli na to, pretože sa snažili žiť zo dňa na deň a i napriek tomu, že vojna trvala už týždne, mesiace, roky. Dôležité pre nich boli dni, pretože tie rozhodovali, či budú zajtra žiť. Zo študujúcich chlapcov sa stali divoké beštie, zmenili sa na vrahov, zločincov a zabijakov. A ako sa asi cítili? *Vojna nás pokazila pre všetko. Nie sme viac mládež. Nechceme už dobyť svet. Sme utečenci. Utekáme pred sebou. Pred vlastným životom. Mali sme osemnásť rokov a začínali sme milovať svet a bytie, museli sme však strieľať. Prvý granát, čo vybuchol, trafil naše srdce. Sme odrezaní od aktivity, od snaženia, od pokroku. Už v to neveríme.*

Matúš Rovenský, úryvok z práce

Boje v stredoveku: Jednou z hlavných hrozieb Európy boli v stredoveku arabskí a avarskí nájazdníci. Arabov porazil v r. 732 franský vojvodca Karol Martel a Avarov postupne okolo roku 780 porazil Karol Veľký. Arabi násilím vnucovali svojim poddaným islam. Moslimovia dobyli aj Jeruzalem, ktorý natrvalo nedobyla naspäť ani jedna z 8 križiackych výprav z r. 1095 – 1272. V roku 1453 Turci dobyli Konštantínopol a v r. 1529 a 1683 takmer dobyli Viedeň. Z európskeho svetadiela sa stiahli až po 1. svetovej vojne, keď Osmanská ríša zanikla.

Svetové vojny 20. storočia: Začiatkom 20. storočia sa zdalo, že vojna v Európe je vylúčená. Ale v roku 1914 predsa vypukla 1. svetová vojna. Najmä Nemecko ju plánovalo využiť na posilnenie svojich pozícií. Zahynulo asi 10 až 18 mil. ľudí. Napokon sa Nemecká ríša, Rakúsko-Uhorsko, Osmanská ríša a Ruské cárstvo rozpadli. Ale to neznamenalo definitívny mier. Nemci sa snažili pomstiť porážku za každú cenu. Hospodárske ťažkosti postupne rozvrátili krehkú demokraciu. Nemecko sa opäť vyzbrojilo, väčšina európskych štátov podľahla diktatúram. V roku 1939 vypukla druhá svetová vojna. Nemecko a ZSSR si síce rozdelili Poľsko, Nemecko zaznamenalo úspechy na západnom fronte, ale bombardovanie Británie sa minulo účinkom. V júni 1941 Nemci napadli samotný ZSSR a takmer dobyli Moskvu. Pomer síl sa obrátil až po stalingradskej bitke v r. 1943. Nemci boli postupne porazení a Hitler sa v r. 1945 namiesto kapitulácie zastrešil. Vojna sa skončila.

Vojny v zastúpení za studenej vojny: Studená vojna sa vyznačovala vojnami v zastúpení: na Kórei, v Alžírsku, vo Vietname, v Afganistane. Dve superveľmoci míňali miliardy na zbrojenie. Napokon ZSSR zanikol v roku 1991. Ako v roku 2006 povedal ruský prezident Vladimir Putin, rozpad ZSSR bol „najväčšou geopolitickou katastrofou 20. storočia“...

Vojny súčasnosti: Zatiaľ čo vojna v Afganistane pretrváva, od roku 2003 je vojna takisto v Iraku. Navyše, „arabská jar“ viedla k ďalším občianskym vojnám: v Líbyi je v súčasnosti už druhá občianska vojna, ďalšie občianske vojny sú v Sýrii, v Somálsku a inde, no od roku 2014, žiaľ, aj na východnej Ukrajine. Treba dodať, že Rusku sa nepodarilo nájsť adekvátne riešenie akýchkoľvek postsovietskych konfliktov. A od marca 2015 je občianska vojna aj v Jemene. Koniec týchto vojen sa nedá predpokladať. Teda vojny sprevádzali ľudstvo vždy. A v porovnaní s rôznymi konfliktnými zónami je Slovenská republika, našťastie, veľmi bezpečná.

OTESTUJTE SA - Test na tému: Bontón pri vianočnom stolovaní

Pripravila: redakcia

Predstavte si, že je pokročilý čas a vy máte doma návštevu, ktorá nie a nie odísť... Čo urobíte? - *Začnem pred nimi odpratávať riad* ☺ (Miška, 4. G), - *Zhasnem v miestnosti svetlo* ☺ (Adam, 4. G), - *Začnem zívvať* ☺ (Maťa, 4. G), - *Odídem a zamknem ich* ☺ (Peťo, 4. G) Nie, tieto odpovede prosím vás určite neberte vážne... My sme sa len pokúšali ponúknuť niekoľko takých možností, ktoré sú výsostne neprípustné. Ponúkame Vám testík, ktorý vás naučí zvládnuť zopár situácií.

1. Je pokročilý čas, máš na návšteve hostí a chceš ísť už spať, čo urobíš?

a/ opýtaš sa, či nezabudli doma zavrieť kohútiky, b/ ponúkneš im čiernu kávu, c/ začneš zívvať.

2. Všetci si sadajú k stolu, kedy sa posadiš ty?

a/ posadiš sa ihneď, b/ sadneš si až po hostiteľke, c/ vyčkáš, kým sa posadia všetci starší hostia.

3. Podáva sa čerešňový koláč, čo urobíš s kôstkami?

a/ kôstky vyplúvaš bezstarostne do ruky, potom ich kladieš na tanier,

b/ nenápadne kladieš kôstky na okraj svojho taniera,

c/ kôstky vyplúvaš bezstarostne na tanier.

4. Na stole je ryba, ale chýba špeciálny nôž na ryby, čím ju zješ?

a/ prstami, b/ obyčajným príborom, c/ vidličkou a kúskom chleba.

5. Hostia ti prinesú darček, čo s ním?

a/ poďakuješ zaň a hneď ho rozbalíš, b/ nerozbalíš ho, ale odložíš zatiaľ bokom.

6. Na stole je žemľa, alebo iné pečivo – ako ho konzumuješ?

a/ žemľu odhrzyjem, b/ žemľu si odlupujem a po kúskoch kladiem do úst.

7. Čašník mi nesie tanier s jedlom, čo robím?

a/ čakám, kým mi tanier položí na stôl, b/ tanier si od neho preberám vo vzduchu.

8. Ponúkam hostí s jedlom druhýkrát, čo urobím, aby sa neostýchali?

a/ oslovím hostí ústne – otázkou: „Dáte si ešte?“ , b/ ponúknem sa taktiež, c/ nechám to na ich asertivitu.

9. Na tanieri mám teplé pečené kura, aký spôsob konzumácie použijem?

a/ vidličku a nôž, b/ ruku, c/ kombináciu oboch spôsobov.

10. Pijem kávu pri konferenčnom stolíku, aký spôsob konzumácie použijem?

a/ spolu s kávou si k ústam beriem aj podšálkový tanierik, b/ podšálkový tanierik od kávy nechám stáť na stole.

Správne odpovede: /e-0'1-c-6/b-8-e/7'6-9-e/5-c/4-e/3-c/2-b-1

RUBRIKA - KNIŽNÉ TIPY

Pripravili: žiaci 4.G v rámci predmetu umenie a kultúra a Matúš Rovenský

Neviete, čo máte darovať Vaším blízkym? Potom neexistuje dôvod, prečo by ste nemohli darovať **knihu**. Kniha je nadčasovým darčekom – pokiaľ ju príjemca považuje za peknú osobitú alebo užitočnú. Vôbec nezáleží na tom, aký druh knihy to bude. To závisí iba od individuálneho vkusu. Je pravda, že darčkové vydanie knihy môže mať množstvo podôb. Môže byť zabalené v koži, ale aj zdobené kovovými ozdobami. Takisto by malo obsahovať venovanie. Bolo by najlepšie, keby ste venovanie napísali Vy sami. Pokiaľ je to možné, mali by ste použiť pero, pretože takto vznikne Váš autentický rukopis. A vydanie by nemalo obsahovať príliš zdôraznenú cenu. Knihu môžete zabaliť do darčkového baliaceho papiera. Takisto by bolo dobré vyberať knihy logickými myšlienkovými postupmi, teda neriadiť sa výlučne ponukou kníhkupectva. Pamätajte si, máte vlastnú vôľu a žiadny predajca Vám do nej nemôže vstupovať. K dispozícii je široká paleta kníhkupectiev. Výber je Vašou voľbou. Keď sa príjemca za knihy poteší, nebudete Vaše úsilie ľutovať. Miliardy ľudí sa z takéhoto darčeka tešíť nemôžu vinou analfabetizmu. Takže darujte knihu a podelte sa o pôžitok z čítania. Vy aj obdarovaný človek to akiste neoľutujete!

KNIŽNÝ TIP 1

Titul a autorka: Noviny pre psov/Lois Duncanová

Odporúča: Michaela Červená, 4. G

Žáner: román pre deti

Najvhodnejší adresát: žiaci 2. stupňa

Počet strán: 176

Hodnotenie: Knihu som prečítala ako 11 – ročná, veľmi ma zaujala, lebo má zvláštny dej. Ako hlavné postavy v nej vystupujú deti, preto je to výborná kniha pre deti od 8 do 12 rokov. Posolstvom knihy môžu byť myšlienky, že človek potrebuje priateľov. Zároveň obsah knihy motivuje deti k tomu, aby aj oni vymysleli cez prázdniny niečo originálne, čo môže pomôcť niekomu v ich okolí.

Stručný obsah: Andi a jej brat Bruce sa museli rozlúčiť so svojím hotelom pre psy. No Andi má nový projekt – noviny pre psov! Noviny Hav-hav s článkami určenými pre psy vyvolajú v mestečku Elmwood senzáciu a nájdu si nadšených čitateľov. Keď deti dajú noviny aj na internet, začnú ľuďom ich štvornohí priatelia miznúť. Deti sa s prosbou o pomoc obrátia na tetu Alicu, lebo vedia, že má detektívne schopnosti. Spoločne vymyslia plán, ako prísť zlodejom na stopu. Podarí sa im nájsť psíkov a odhaliť prefíkaných únoscov?

Ukážka: Elmwood je mestečko, do ktorého by sa chcel nasťahovať asi každý psíčkar. Psov tam považujú za rovnocenných členov rodiny, majú k dispozícii rozľahlý park a nielen to! Vďaka Andi a Bruceovi sa v Elmwoode vydávajú aj noviny pre psov! „Majiteľ curly Roskinovej fajčí a curly páchne dymom. Curly má psychické problémy, lebo ostatní psi sa s ňou nechcú stýkať. Majiteľka Friskyho Masona uvažuje, že si kúpi ešte jedného psa. Povedala to svojim priateľkám, ale neprezradila to Friskymu, lebo si myslí, že by mohol žiarliť. Reportérka však videla, že Frisky sa skrýl pod lavicou a celý rozhovor počul.“ Len čo som prišla domov, manžel mi bežal oproti. Povedal mi, čo sa stalo, ja som hodila ruže na schody a letela som do záhrady. Bolo to tak, ako povedal – bránka bola otvorená dokorán. Ale našla som aj niečo iné – odkaz v pieskovisku, zapichnutý ako zástava na Bullyho hrade. Pisateľ žiadal výkupné dvesto dolárov!“

KNIŽNÝ TIP 2

Titul a autor: Filokalia- duchovné texty

kresťanského východu/Allyne Smith

Odporúča: Jakub Gregor, 4. G

Žáner: odborná kniha s duchovno – filozofickým zameraním

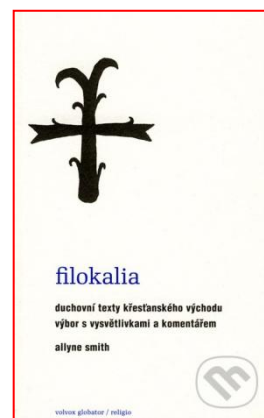
Najvhodnejší adresát: ľudia, hľadajúci zmysel života

Počet strán: 126

Hodnotenie: Kniha mi pomáha prehľbovať vieru a zmysel života, mať nádej, že na tejto Zemi prežijeme iba kratší úsek nášho života.

Stručný obsah: Prvé spisy z tejto knihy vznikli v 4.- 15. storočí, dnešnú formu nadobudla ale až v 18. storočí. Vznikala v gréckom kláštore na hore Atos, keď si múdri mníši zaznamenávali svoje myšlienky a duchovné skúsenosti. Filokalia je grécke slovo a v preklade znamená „láska ku krásu“. Táto kniha je určená ľuďom, ktorí hľadajú zmysel života a chcú skúmať svoje vnútro. Nie je to typ knihy, ktorú človek prečíta za jeden deň. Sú v nej uložené hlboké myšlienky a zamyslenia o živote. Pojednávajú o tom, k čomu by malo smerovať naše konanie a vysvetľujú, čo je cieľom na našej životnej púti. Zároveň hovorí aj o prekážkach, ktoré nám sťažujú priblíženie sa k tomuto cieľu. Pre kresťanov by malo byť cieľom dostať sa k Bohu do Nebeského kráľovstva a táto kniha je akoby kompasom, takým majákom, ktorý ukazuje smer našej cesty. Nie je však dôležitejšia ako Sväté písmo, skôr vysvetľuje zápas medzi Dobrom a Zlom a ponúka návod, ako si očistiť srdce od špiny, ktorou nás zahlcuje tento svet. Pomáha nám lepšie pochopiť to, čo nám chce povedať Boh. Myslím si, že je vhodná pre dnešného čitateľa, lebo človeku ukazuje skutočné hodnoty a dáva človeku priestor na zamyslenie a zastavenie sa nad tým, čo prežíva.

Ukážka: „Modlitba je pozvednutí mysli a srdca k Bohu – k chvále a ďakvzdání a k prosbám o dobré věci, které jsou nezbytné pro duši a tělo. Podstatou modlitby je tedy upřímné vystoupání mysli k Bohu.“

KNIŽNÝ TIP 3

Titul a autor: Na Sibíri/Colin Thubron

Odporúča: Adam Gregor, 4. G

Žáner: cestopisný román

Najvhodnejší adresát: 17 roční a vyššie, so záujmom o históriu, kultúru a geografiu

Počet strán: 208

Hodnotenie: Jeden z hlavných dôvodov, prečo som začal čítať túto knihu bol, že autor využíval ako najčastejší cestovný prostriedok vlak – Transsibírsku magistrálu. Popritom som sa dozvedel veľa z histórie a kultúry národov žijúcich na Sibíri. A taktiež o osídľovaní Sibíri.

RUBRIKA - KNIŽNÉ TIPY

Stručný obsah: Sibír je pre nás dodnes veľkou neznámou. Autor nás pozýva na cestu, ktorá sa začína na hraniciach s Mongolskom a pokračuje až k severnému polárnemu kruhu. Od západnej časti Sibíri cez tundru, k nádherným pohoriam, jazerám a riekam až do Birobidžanu na Ďalekom východe. Kniha Na Sibíri nie je len cestopis, je to ukážka regiónu s bohatou históriou a pozostatkami prehistorickej minulosti. Autor cestuje sám bez sprievodu rôznymi prostriedkami - vlakom, autobusom, lietadlom ale aj loďou. A samozrejme pešo. Autor sa rozpráva s miestnymi ľuďmi, ktorých stretne na svojich cestách. Navštevuje gulagy a opisuje nám ich hrôzu za času Sovietskeho zväzu. Miestni ľudia sú napriek dosť pohnutej minulosti a veľkej chudobe srdeční a pohostinní.

Ukážka: „Věžň nebyl člověk, neměl ani jméno. Oslovovali ho pouze číslem. Někteří z vězňů byli v řetězech. Ti museli denně vystoupat do kopce skoro 8 kilometrů, než dorazili k dolům. Naproti mužskému táboru, na protilehlém svahu, se skupina vězeňkyň plahočila pěšky každý den 14 kilometrů, aby splnila denní normu a dostala alespoň nicotný přiděl stravy.“

KNIŽNÝ TIP 4

Titul a autorka: Na Západe nič nového/Erich Maria Remarque

Odporúča: Matúš Rovenský, 3. G

Žáner: medzivojnový román

Najvhodnejší adresát: kniha je určená mojej vekovej kategórii (ja osobne mám 18 rokov), ale aj všetkým vekovým kategóriám, vyšším od mojej vlastnej.

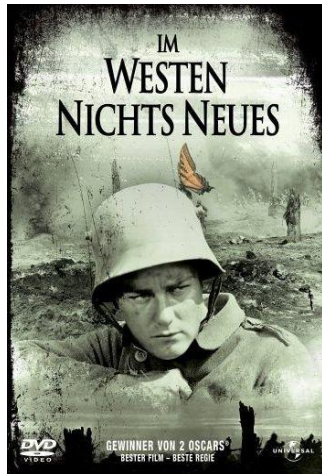
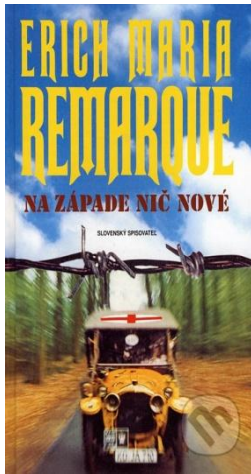
Počet strán: 252 v 12-tich kapitolách

Hodnotenie: podľa môjho názoru je Na Západe nič nového vynikajúca kniha a osobitne sa teším, že som si ju mohol prečítať v originálnej verzii.

Stručný obsah: 19-ročný Paul Bäumer odchádza s celou triedou, do ktorej v škole chodí, na front 1. svetovej vojny, hoci mnohí zo študentov tam ísť vôbec nechcú. Triedny učiteľ Kantorek (pôvodne nazvaný Kotorek) ich ale presvedča, že by mali brániť svoju vlasť. Tým sa pre Paula začína „Veľká vojna“, ako bola po vojne pomenovaná. 70 dní trvá výcvik. Poddôstojník Himmelstoß počas neho trápí vojakov tvrdými trestami. Po 70 dňoch sú všetci poslaní na západný front. Skupinu vedie Stanislav Katczinsky, alias „Kat“ (čo je iba familiárna skratka). Medzi Katczinským a vojakmi (najmä Paulom) sa vytvára úzky vzťah. Avšak čím dlhšie vojna trvá, tým viac vojakov prichádza o život. Takto je zabitý napr. Paulov priateľ Franz Kemmerich. V skupine preto vypukne diskusia na tému, čo vlastne z ľudí robí vojna?... Paul dostáva 14 dní dovolenky, lebo sa trochu nadýchal otravného plynu (možno to bol chlór), a prichádza domov. Tam zisťuje, že vlastne ani svojej matke nedokáže rozprávať o vojne, lebo táto téma je veľmi tragická. Preto svoju rodinu čoskoro opúšťa. Keď je už naspäť na fronte, je zranený. Kvôli tomu je odnesený do poľného lazaretu, lebo má ranu na nohe. V lazarete si všimne stovky zranených vojakov. Najmä opis ťažkých rán čriev, ktoré sú znečistené fekáliami, je osobitne smutný, ale aj veľmi dobre napísaný. Potom je Paul opäť poslaný do boja. Vojnová situácia sa pre nemeckú ríšu stále zhoršuje, milióny vojakov padajú vo vojne a civilisti za frontom majú stále menej potravín. To prináša hrozny strach a mnohí ľudia varujú pred socialistickou revolúciou ako v Rusku. A nemecké oddiely už teraz nie sú vojakmi, ale len „potravou pre kanóny“ Francúzov a Britov. Skupina, v ktorej bojuje aj Paul, je prekladaná z jedného miesta na druhé. A čoskoro je aj Katczinsky zranený a Paul ho s vypätím všetkých síl prenáša do bezpečia, pri tom je ale Katczinsky zasiahnutý črepinou a zomiera. Tým sa Paul stáva celkom osamoteným... Takmer celý obsah knihy je prerozprávaný Paulom (= priamy/individuálny rozprávač v 1. osobe), ale na konci sa sám autor stáva rozprávačom (= autorský rozprávač v 3. osobe). Kniha je zakončená týmito slovami:

Ukážka:

„Padol v októbri 1918 (teda niekoľko týždňov pred koncom vojny), v jeden deň, ktorý bol na celom fronte taký pokojný a tichý, že vojenská správa sa obmedzila len na vetu, na **Z/západe** niet ničoho nového na hlásenie... Jeho tvár mala výraz, ktorý bol presne taký, akoby bol takmer až spokojný s tým, že to takto dopadlo.“

Inhalt: Im Westen nichts Neues

Vorbereitet von: Matúš Rovenský

Der neunzehnjährige Paul Bäumer geht „freiwillig“ zur Deutschen Reichswehr. Aber es ist nicht ganz freiwillig. Der Klassenlehrer Kantorek (in der ursprünglichen Fassung hatte er den Namen Kotorek) wollte die Studenten überzeugen, dass sie ihr Vaterland verteidigen sollten. Die meisten gingen auf die Front, obwohl es manche gar nicht wollten. Da beginnt für Paul der „Große Krieg“, wie es nach dem Krieg benannt wurde. Die Soldaten verteidigen jedoch das Kaiserreich, nicht das Vaterland. Nach der 70 Tage langen Ausbildung vom Unteroffizier Himmelstoß, der die Soldaten mit harten Bestrafungen quält, werden sie an die Westfront geschickt. Ihre Gruppe wird von Stanislaus Katczinsky angeführt. Zwischen Katczinsky und dem Soldaten (vor allem Paul) bildet sich eine enge Beziehung. Aber je länger der Krieg dauert, desto mehr Soldaten kommen ums Leben. So wird z.B. Franz Kemmerich, der Freund von Paul, getötet, und deshalb entflammt in der Gruppe die Diskussion über das Thema, was der Krieg eigentlich aus den Menschen macht. Weil Paul etwas Giftgas geschluckt hat, bekommt er für 14 Tage Urlaub, und er kommt nach Hause. Da sieht er, dass er eigentlich auch seiner Mutter nicht über den Krieg erzählen kann, da dieses Thema sehr tragisch ist. Deshalb verlässt er bald seine Familie. Als er zurück an der Front ist, wird er verletzt. Im Lazarett merkt er Hunderte von verwundeten Soldaten. Dann wird Paul wieder in den Kampf geschickt. Die Kriegslage wird für das Deutsche Reich immer schlimmer. Viele Leute warnen vor einer sozialistischen Revolution, wie in Russland. Die Gruppe, in der auch Paul kämpft, wird von einem Ort zum anderen verlegt. Und bald wird auch Kat schwer verwundet und dann von einem Splitter getroffen, und er stirbt. Dadurch wird Paul ganz allein.

Fast der ganze Inhalt des Buches wird von Paul erzählt, aber am Ende wird der Autor selbst der Erzähler. Mit diesen Wörtern wird das Buch beendet:

„Er fiel im Oktober 1918 (also ein Paar Wochen vor dem Ende des Krieges), an einem Tage, der so ruhig und still war an der ganzen Front, dass der Heeresbericht sich nur auf den Satz beschränkte, im Westen sei nichts Neues zu melden... Sein Gesicht hatte einen so gefassten Ausdruck, als wäre er beinahe zufrieden damit, dass es so gekommen war.“ (Seite 259, Kapitel XII – diese Kapitel besteht nur aus 3 Seiten.)

Dieser Roman wurde im Jahr 1929 herausgegeben, und wurde ein Jahr später zum gleichnamigen Film gemacht, der Film wurde jedoch in Deutschland verboten, als Antwort an die nationalistische Kampagne gegen Remarque, dessen Werke am 10. Mai 1933 von den NS-Studenten verbrannt wurden, und er selbst wurde zur Auswanderung in die Schweiz gezwungen.

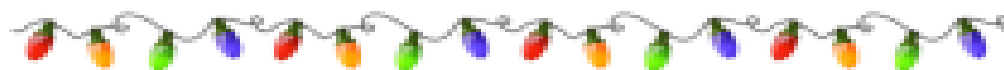
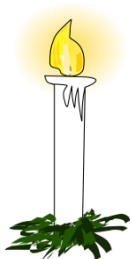
[Do budúceho Čísla pripravujeme filmové tipy! Ak poznáte dobrý film, dajte nám o ňom vedieť!](#)

ČO BY BOLO, KEBY ... ?

Príspevok zozbierali: žiaci 1. OA

Už ste niekedy uvažovali, Čo by bolo keby? Keby ste boli bohatí, keby ste mohli to, Čo teraz nemôžete... Alebo, kedy ste boli najšťastnejší? Kedy najsmutnejší?
Čo vás rozčuľuje? ... Na tieto a iné otázky sme sa pokúsili hľadať odpovede...

1. **Človek, ktorého obdivujem**, je Dominika Cibulková... Obdivujem ju pre jej bojovnosť a preto, že sa nikdy nevzdáva. (Kika)
2. **Keby som mohla**, tak by som bola slávna tenistka. (Kika) **Keby som mohol**, tak by som nezačal fajčiť. (Niko) **Keby som mohol** chodiť, pracoval by som aj s drevom. (Maťo) **Keby som mohla**, precestovala by som celý svet. (Maťa) **Keby som mohla**, vymyslela by som nejaký spôsob, aby naše životné prostredie bolo zdravšie a čistejšie. (Maťa) **Keby som mohla** zmeniť svet, ľudia by si pomáhali a neublížovali si navzájom. (Kika)
3. **Sloboda znamená** ísť relaxovať a nepomáhať doma. (Niko) **Sloboda znamená**, že sa môžem slobodne pohybovať. (Maťo) **Sloboda znamená** voľnosť, fyzickú aj duševnú. (Maťa)
4. **Bojím sa, keď** pozerám nejaký drsný horor. (Niko) **Bojím sa, keď** sa zablokujem v hlave a nič zo seba neviem dostať. (Kika) **Bojím sa, keď** ideme písať z niečoho písomku. (Maťo)
5. **Rozčuľuje ma**, keď je na semafore zelená a vodiči stoja. (Niko) **Rozčuľuje ma**, keď ma ľudia demotivujú, alebo sa mi nedaria veci, ako by som chcela. (Kika) **Rozčuľuje ma**, keď mi niekto skáče do reči. (Maťa)
6. **Keby som bol bohatý**, kúpil by som si dom, karavan, auto a dvoch psov. (Niko)
Keby som bola bohatá vymyslela by som prístroj na uzdravenie rakoviny, svalovej dystrofie a DMO. (Kika)
Keby som bol bohatý, kúpil by som si také auto, o ktorom snívam a zaplatil by som si cestu do Londýna. (Maťo)
7. **Najšťastnejší som bol**, keď som spravil skúšky z ekonomiky a účtovníctva. (Niko) **Najšťastnejšia som bola**, keď sa darilo ľuďom okolo mňa, keď sa mi podarili veci, ktoré som chcela, keď je moja rodina šťastná, keď sa darí mojím kamarátom. (Kika) **Najšťastnejšia som**, keď sa mi plnia sny. (Maťa)
8. **Najsmutnejší som bol**, keď plakala moja mama. (Niko) **Najsmutnejšia som, keď** zomrel niekto v rodine, keď zomreli ľudia, na ktorých mi záležalo a nikdy na nich nezabudnem, navždy ostanú v mojom srdci. (Kika) **Najsmutnejšia som, keď** nedosiahnem svoj cieľ. (Maťa)
9. **Želám si** zmeniť svet – viac prírody a menej umeliny. (Niko) **Želám si** ísť do USA, lebo je to krajina neobmedzených možností. (Niko) **Želám si**, aby ľudia okolo mňa boli šťastní, aby sa im darilo a dosiahli to, po čom túžia. (Kika)
10. **Keď zostarnem**, chcem byť v hojdačom kresle so svojím psom. (Niko) Keď zostarnem, chcela by som vymyslieť nejakú vec, ktorá by mladým aj starým ľuďom pomáhala vyliečiť sa z choroby. (Kika)
11. **Chcel by som** byť automobilový architekt a automobilový pretekár, pretože sa mi ľúbia rýchle autá. (Maťo)

Spomínate si na Vianoce 2014?

škôlkari tanečníčkovia

1. stupeň speváčikovia

2. stupeň skauti

1. stupeň - traja králi

SŠ – mažoretky

publikum

SŠ – speváci

VÝHODY ŠTÚDIA NA MOKROHÁJSKEJ

Príspevok pripravili: Martin Opát, 2. EOOS a Kristína Ryšková, 3. OA

Niektorí ľudia si o nás myslia, že sme nesamostatní a menej rozumovo zdatní študenti. Myslia si, že tu máme iné, jednoduchšie osnovy než na bežných školách. Práve naopak, z hľadiska vzdelávania sme rovnocenní, navyše na našej škole je veľa žiakov s veľkým potenciálom do budúcnosti. Naša škola má vysoký kredit v SR. Dúfam, že budeme dostatočnou inšpiráciou pre ďalších študentov a zachováme si trend.

Ved' aj telesne postihnutí žiaci, ako som aj ja, môžu žiť plnohodnotný život a plniť si svoje sny. Ja osobne športujem a snažím sa žiť naplno napriek svojmu hendikepu. Študovať na Mokrohájskej má viacero výhod, neľutujem čas, strávený na tejto škole. Našiel som si tu veľa priateľov. Dúfam, že tu zanechám pozitívnu stopu a že si ma na Mokrohájskej zapamätajú iba v tom dobrom.

Výhody štúdia na Mokrohájskej podľa Martina Opáta

- Individuálny prístup ku každému žiakovi osobitne.
- Pomalšie tempo oproti iným školám.
- Väčšia súdržnosť v triedach medzi žiakmi, čo si nie každá škola môže o sebe povedať.
- Máme k dispozícii školských asistentov, ktorí nám pomáhajú na vyučovaní, aj cez prestávky. Píšeme s nimi aj písomky.
- Bezbariérový prístup po celej škole.
- Možnosť rehabilitácie.

Výhody štúdia podľa Kristíny Ryškovej, 3. OA

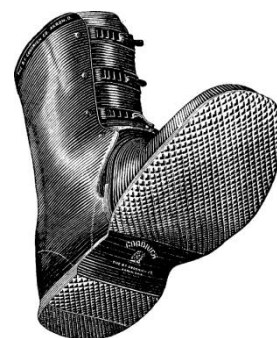
- Učitelia sa venujú každému individuálne. To znamená, že keď má žiak nejakú poruchu písania, učiteľ či asistent mu pomôže a poznámky mu napíše.
- Každý učiteľ aj žiak tu toleruje všetkých naokolo. To znamená, že sa tu nestretáme s posmieváním alebo šikanovaním.
- Asistenčná služba, ktorá sa stará o žiakov. Napr. pomáha s písaním poznámok, prinesie desiatu či odvezie žiaka na obed.

KOPLA MA MÚZA

Sci-fi príbeh

Napísal: Oskar Stančík, 2. OA

Slovenský úryvok:

...a tak kozmická loď Randus, dlhá skoro jeden kilometer, pomaly vchádza do atmosféry planéty, čo civilizovaný tvorovia žijúci v nej nazvali „Zem“. Začínajúc svoje hľadanie na južnej časti Ruska, odtiaľ išla smerom na západ k Európe, hľadajúc niekoho, približne 100 ľudí pre každú z 3 typov na palube, ktorých by mohli prijať pre prosperitu svojej ríše. Ľudia v tej planéte si uvedomili, že ich navštívili inteligentní tvorovia, o ktorých nevedeli. Kardinál Rašelina z trávnatých typov vedel, že treba naviazať kontakt s nimi, lebo inak nesplnia svoju úlohu. Misionár Fury z ohnivých typov sa rozhodol, že reč s ľuďmi povedie on, už mal dopredu naplánovanú reč s pozemšťanmi. Keď už všetko bolo pripravené, na rôznych častiach Zeme naši hrdinovia rozoslali veľké priesvitné obrazovky, každý vybavený univerzálnym prekladačom a vlastným zdrojom elektriny a misionár mohol začať: „Dobrý deň, pozemšťania, viem, že sa ešte nepoznáme, ale nie je dôvod na obavu, pochádzame z galaxie ďaleko od vás, a pre bezpečie celého vesmíru vás prosíme, darujte nám dokopy 300 z vašich ľudí, a každých 100 by malo mať určité vlastnosti, črty a povahy, aby vyhovovali nám, typom. My nie sme jediní, kto vás navštívi, iné kozmické lode iných združených typov od vás tiež budú chcieť niektorých z vás o pár mesiacov. Ale dávajte si pozor! Niektoré typy môžu vám chcieť zle, obzvlášť sa vyvarujte temným...“

English „Extract“:

...and so space ship Randus, long almost one kilometer slowly enters to planet's atmosphere, who's civilized creatures living in it calls it "Earth". Starting their search in southern part of Russia, from there they went to the west of Europe, searching for someone, about 100 people for each of the 3 types on board, who they could accept for prosperity of their empire. The people in that planet they were living have noticed that they were visited by intelligent creatures they didn't know about. Cardinal Peat from grass types knew that it's necessary to establish connection with them; otherwise they won't be able to fulfill their task. Missionary Fury from Fire types have decided that he will talk to the groundlings, as he already knew what to say. When everything was ready, our heroes have placed a huge sky screens across various places on earth, each supplied with universal translator and its own source of electricity, and missionary could begin: "Good day... groundlings, I know we don't know each other, but there is no reason to fear, we came from galaxy far away from you, and for the safety of entire universe we ask you: give us a total of 300 of your people, and each 100 should have specific properties and nature, so it could fit us, the types. We aren't the only ones who will visit you; other space ships of other grouped types will also want some of you in few months. But be careful: Some types would want to hurt you, especially avoid dark types..."

KOPLA MA MÚZA

Príbeh na pokračovanie: Väzenie Bendel, 4. Časť

Napísal: Peter Hlinický, 2. SVC

Konečne sa im podarilo oslobodiť spod nekonečného močiara. Prechod bol veľmi namáhavý, aj keď ich Guľa viedla, museli si dávať pozor na každý jeden krok.

V močiaroch strávili hojne času. Rýchlo sa rozbehli k prielivu Mozov, kde v úkryte pod hustým krom našli priviazaný svoj voz. Nasadli doň a preplavili sa na druhý breh. Keď vstúpili na zem, Guľa ukázala jedným smerom a Jonéra hneď akoby vedela kam.

„K Mituzaru. Rýchlo!“

Cesta tam im potrvala len krátko. Našťastie ich nič neprekvapilo. Keď sa priblížili na dohľad, skryli sa za rad stromov. Spozorovali Druglucha, ako stojí medzi dvomi stĺpmi a so zavretými očami čosi hovorí. Stĺpy merali také dva metre a smerom nadol sa rozširovali. Asi pol metra nad zemou sa spájali a na tom mieste si všimli drobný otvor. Drobný na to, aby sa v ňom dal uchytiť roh.

Aj z ich úkrytu bolo vidno, že sa s ním čosi deje. Vzduch v jeho blízkosti sa neprimerane vlnil, vychádzalo z neho teplo, podobne ako u vatry. Spozorovali, že sa v ňom hromadí ohromná energia.

„Drugluch sa potrebuje poriadne koncentrovať,“ zašepkala Jonéra, keď sa mu lepšie prizrela. „Mali by sme zaútočiť.“

Áno, naozaj sa zdalo, že ich súper je práve v akomsi tranze, že ich nevníma. Ideálny čas na útok. Rozhodli sa však nezaútočiť priamo magicky, nejakým silným kúzlom, pretože by to mohol Drugluch zachytiť a prebrať sa z tranzu. Jonéra preto vyformovala z vody vo vzduchu jeden obrovský ľadový cencúľ, dlhý aj cez štyri metre, poriadne hrubý a niekoľkokrát spevnený. A hlavne, bol nesmierne špicatý. Poslala ho vpred.

Drugluch stále nereagoval, avšak ani nemusel. Cencúľ síce prerazil a z väčšej časti odolal vln

tepla, ale pán metrov pred Dugluchom narazil do akéhosi neviditeľného múra. Náraz ho rozmetal na malé kúsky. Vtedy Drugluch otvoril oči a zívól.

„Zdravím vás, a čo vy tu? Neboli ste pozvaní.“ ozval sa. Pohol sa smerom k nim, pričom roh i naďalej nasával energiu. Tu si všimol, že sa okolo neho rozostupujú. Podobne ako v jaskyni. Uškrnul sa.

„Nerád vám marím nádeje, ale toto je zbytočné. I keby ste ma omráčili či nebudaj zabili, rituál neprekazíte. Už ho totiž neriadim ja.“

Nechápali, tak sa pustil do vysvetľovania: „Mali ste tu byť skôr. Prvú hodinu som sa naozaj naplno koncentroval, aby som vliol do rohu veľa sily. No potom, keď jej bolo dosť, začal pracovať sám. Zbiera totiž energiu z okolia, i zo seba, ktorú následne vypúšťa do okolia. Ale okamžite ju však absorbuje. Potom ju opäť vypustí... a tak sa postup opakuje. Energia bude rásť, násobiť sa, prečisťovať sa, až otvorí bránu.“

„Hm, žiadny problém,“ prosto odvetila Jonéra. „Jednoducho ju zastavím skôr, ako sa otvorí.“ Vrhla smerom k stĺpom ničivý výboj blesku. Žiaľ, ten k nim ani neprenikol, na polceste sa rozplynul.

„Už mi veríte?“ Drugluch odhodil plášť a rozkročil sa. „Nuž, ešte som nevyhral. ONI síce povstanú, ale vy zatiaľ žijete. Najmä ty, Glostar!“

Podaroval mu vražedný pohľad, vytasil meč a divoko sa usmial. „Máš šťastie, že ma tento rituál na čas mierne oslabil. Ale i tak, na teba nepotrebujem nijaké obzvlášť silné čary. Zabijem ťa raz-dva.“

„Nie, kým sme tu my!“ zaznelo Grindelnovo ostré zvolanie. Postavil sa za rytiera, vedľa neho Wanek.

Drugluch im daroval ľahostajný pohľad. „Uhnite! Vy ma nezaujímate!“ skríkol mrzuto. Mávol rukou

a vtom ako by ich zachytila akási neviditeľná ruka, Wanek s Grindelnom sa vzniesli do výšky. Drugluch ich potom za pomoci telekinézy hodil plnou silou do najbližšieho stromu. Bezládne klesli do trávy, ako dve slabé muchy.

„Niel!“ Jonéra by k nim rada priskočila, lenže nemohla sa ani hnúť. Bola priklinčovaná k zemi.

„Ty,“ ukázal na ňu podliak. „Ty sa radšej o nič nepokúšaj!“

Opäť pozrel na Glostara. „Hľa, pozri na moju moc. Supermuž!“

Len čo to vyriekol, obklopilo ho biele svetlo. Trvalo iba zopár sekúnd. Keď zmizlo, na prvý pohľad sa s Drugluchom nič nestalo. Vyzeral stále rovnako.

„Ha, nevyšlo to!“ vysmial ho rytier a o krok pristúpil. „Nie, Glostar.“ Drugluch sa tajnostkársky vyškieral. „Mýliš sa. Vyšlo to.“ Urobil krok, že sa rozbehne a vtom skočil. V zlomku sekundy preskočil niekoľkometrovú medzeru, čo ich delila. Glostar nestihol ani žmurknúť, už zazrel jeho vycerené zuby. A päť pripravenú udrieť. Len vďaka šikovným reflexom sa stihol hodiť na zem. Drugluch zasiahol kmeň stromu, ktorý sa v mihu rozlomil. S hrmotom sa zrútil, ešteže nikoho netrafil.

Drugluch si odpľul, otočil sa k nemu. „Mal si šťastie!“ Zase skočil a pristál rovno pred ním. Glostar tento raz nemal možnosť znova sa vyhnúť letiacej pästi, preto sa prekryl štítom. Ten síce náraz stlmil, no za akú cenu! Glostarom i tak otriasol ohromný úder, takmer sa mu podlomili nohy. Keď uskočil a uvidel svoj štít, takmer vykrikoval. Ostal prehnutý. Náraz ho celkom zdeformoval. Glostar ho teda odhodil. Sústredene si prezrel Druglucha. Usúdil, že kúzlo supermuža mu dáva nadľudskú silu. Môže skákať do ohromných výšok a pohybovať sa rýchlo ako lesná šelma. Preto musí byť opatrný. Nestihol si však premyslieť ani len najbližší protiútok, už sa musel znova brániť. Drugluch ho chytil za nohu a prudkým švihom ho poslal do vzduchu. Našťastie sa ale pri páde včas otočil a tak pád stlmil. Rozbehol sa k nemu, hoci tušil, že sa tým nanajvýš ohrozí. Musel však niečo urobiť. Rýchlym úderom meča sekol Drugluchovi do ruky. Ten na bolesť a tečúcu krv nereagoval, namiesto toho sa napriahol a poriadne mu uvalil. Glostar pocítil obrovskú bolesť. Čosi mu nahováralo, že má poranené rebrá. Ešte jeden takýto úder a možno sa mu zlomia. Náraz ho

odhodil do strany. Vtom si všimol, že roh začal blikotať. Z jeho otvoru začali vyletúvať svetelné gule mliečnej farby, veľké ako ľudská hlava. Vzniesli sa k oblohe, potom však dopadli o niečo ďalej do trávy. Na okamih ich zahalil oranžový plameň. Po

jeho zhasnutí tam stála menšia skupina kamenných okridlených príšer. Čosi ako kríženci netopierov, ľudí a čertov.

„ONI.“ zamrmal Drugluch a otriasol sa radosťou. To si však nik z prítomných nevšimol.

Glostar sa opatrne posadil. „Ako sa zdá, plán zlyhal.“ Zasmial sa. „Sú z kameňa. Zrejme si sa s kúzlom prepočítal.“

„Páčilo by sa ti, keby si mal pravdu, že? No nemáš.“ Drugluch sa na sochy zahľadel. „To patrí k rituálu. Keď ONI prejdú do tohto sveta, nemôžu hneď útočiť. Najprv musia čakať na večer, na západ slnka. Keď sa ich prestane dotýkať posledný lúč slnka, rituál bude ukončený. A vek Britov tiež.“

„Neverím ti. Isto je to jeden z tvojich trikov.“ „No, ako myslíš.“ Drugluch pokrčil plecami. „Sám si zodpovedný za svoje činy.“ Rytier sa viac nechcel sústreďovať na túto tému a pokúsil sa vstať. Len čo sa postavil, zjavila sa pred ním Drugluchova päť. Inkasoval od neho ďalší úder, teraz kopanec do vrchnej časti hrude. Úder ho vyhodil do výšky, letel smerom dozadu, a vtom nastala Drugluchova smršť rán. Pohyboval sa z miesta na miesto, neuveriteľne rýchlo. Zasadil Glostarovi jednu ranu za druhou; rytier sa raz zdvihol a prehol ešte vyššie, potom po ďalšom údere zmenil smer. Nakoniec dostal poriadnu pästovku a s rachotom preletel cez rad konárov. Skotúfal sa do trávy. Keď sa pozviechal, padala mu z vlasov hlina. Spod odevu vytrčali trsy trávy a iných rastlín. Nedokázal dlho stáť, musel sa oprieť o kmeň stromu. Ledva dýchal, všetko ho páliło, bolel každý kúsok tela. Bol si istý, že po tomto má určite nejakú zlomeninu. Hoci chcel, nemohol ani len vystreto stáť, nieto kráčať a uhýbať sa. *Takže tu končím?* Aj keď nerád, musel uznať svoju porážku. Drugluch však neprestal. Schytil ho do náručia a vzlietol. Letel vyššie a vyššie, až sa z Jonéry a ostatných dolu pod nimi stali drobné bodky, a vtedy ho s hlasným smiechom pustil. Glostar začal klesať stále rýchlejšie, nárazy vetra len zhoršovali jeho zranenia. „Nenechám ťa umrieť.“ rozhodla Jonéra, keď zazrela padajúceho priateľa. Od hnevu stískala päste, dosť ju boleli, no nedbala na to. Už hodnú chvíľu bojovala s Drugluchovým spútaním, čo jej

bránilo v pohybe.

Pokračovanie

Duch kapitalizmu – postmoderná poviedka

Napísal: Oskar Stančiak, 2.OA

Slovenský úryvok:

...Tak som dlho cestoval až som nakoniec došiel k svojmu cieľu: Duch Kapitalizmu! Bol som si istý, že to bude on kto bude vedieť odpovedať na otázky dnešnej doby. On bol 200 metrov vysoký, mal na sebe zlatú korunu, a drahý kožušinový kabát, ešte mal čierne vlasy, modré oči a širokú tvár. Ako pomaly otváral oči, všimol si že stojím pred ním a prehovoril: „Zdravím, spotrebiteľ! Čo ťa privedlo až k samotným základom kapitalizmu?“. Jeho sila ako sa prebúdza bola ohromná, bola rozhodne väčšia než keď som ho navštívil 10 rokov predtým, už nebol len poloboh ako kedysi, už mal väčšiu moc nad svetom ako kedysi. Povedal som: „Dobrý deň, prišiel som sa vás na niečo spýtať, ale najprv vám poviem: nie som spotrebiteľ!“, on sa tak na mňa pozrel a povedal: „Že nie si spotrebiteľ? Hehe, neverím tomu! Čo si mal dnes na obed? Videl som že si si kúpil Maestro oštiepok burger v jednom z *mojich* najlepších podnikov, ty tu chceš MNE, jednom z najbohatších božstiev čo sú v multiverze, hovoriť že nie si spotrebiteľ? A čo všetko iné čo si v minulosti kúpil? Neverím že si bez mojej pomoci sebestačný!“. Ja som povedal: „Neprišiel som sa sem hádať!“, and on povedal: „Ak nie, tak sa ma spýtaj na čokoľvek, čo sa týka mojej veľkorysosti!“. Nerád som sa ho to pýtal, ale naozaj som už musel: „Pane, čo si NAOZAJ myslíte o komunizme?“, on sa na mňa zhrozene pozrel, chvíľu rozmýšľal a povedal: „...“

Otázka: Čo si myslíte, že povedal?

English:

The Spirit of Capitalism

...So I was travelling for so long and eventually, I came to my target: The Spirit of Capitalism! I was sure that it will be him who will be able to answer all my questions about today's economy, among other things. He was 200 meters high; he had a golden crown, expensive

nájdete v budúcom čísle...

fur coat, black hair, blue eyes and a wide face. As he was slowly opening his eyes, he noticed that I am standing in front of him and he said: "Welcome, consumer! What brings you to the very basics of capitalism?" His might was incredible, it was definitely bigger than 10 years ago, he was no longer a deity he used to be, he now had a bigger might in the world now. So I said: "Good day, I came to ask you something, but first I will tell you: "I am not a consumer!" he looked at me and said: "You are not a consumer? He he, I don't believe it! What did you have for dinner today? I saw that you bought Maestro sheep cheese burger from one of *my* best companies, and you want to tell ME, one of the richest deities in the multiverse, that you are not a consumer? And what else have you bought from the past? "I don't believe that you are self-sufficient without me!" I said: "I didn't come to argue!" and he said: "If not, then ask me anything that is about my mighty generosity!" I didn't like to ask about it, but I really had to: "Sir, what do you REALLY think about communism?" he looked at me horribly, as if something was wrong, he was thinking about it, and then he said: "..."

Question: What do you think he said?

„Chcel som aby sa ľudia zamysleli, hoci ešte zatiaľ presne neviem, nad čím...“

Oskar Stančiak, 2. OA.

NEDEĽNÁ CHVÍĽKA POÉZIE

Anjel smrti - Ján Škabla, 2. EOOS Príbeh o láske -Miroslav Slávik, 1. SVC

Sme bojovníci, čo sa vzopreli svojim pánom.
Bojovali sme za slobodu a slávu!
Nakoniec klesli sme až na samé dno,
padli sme v boji a stali sa zatratenými.
Ale zo samého dna,
zo samého pekla existuje iba jedna cesta späť, a to
cesta na vrchol!
Duch človečí! Jedno ti slávu, jedno pokoj dá
i nebo časté:
Ži človečenstvu
buď verný národu,
znaj chlapsky znášať tvrdú nehodu,
čiň, čo je sväté, vznešené, krásne!
Tak ľahko zvládneš biedu svojhlavú
a svietiť bude víťaznosť drtí,
ako bys sám bol ANJELOM SMRTI.
Krutosť sa stala jeho učiteľom,
nenávisť jediným priateľom.
Tak sa anjel proti svojej vôli naučil žiť rolu,
ktorú hral.
Z padlého anjela sa
ANJEL SMRTI stal!

Toto je príbeh o láske
ktorý bude trvať navždy a nikdy neprestane
pretože to mali už dávno predtým vo hviezdach
napísané
teraz však poďme tam kde sa to všetko začne

stalo sa to všetko nečakane
ona hľadala si lásku a neverila že sa to stane
neverila že príde on a srdce jej ukradne
on zamiloval sa tiež no nechal si to pre seba schované

ona s ním chcela tráviť čas
tešila sa na tie chvíle keď uvidí ho zas
on nevedel si predstaviť byť po jej boku
no potom prišiel osud a dal mu z tváre dole masku

masku ktorú vždy pred ňou nosieval
aby zakryl to že ju vždy veľmi miloval
vtedy chlapec pochopil že iba s ňou
chce svojim životom ísť
že o ňu nikdy nechce prísť

teraz spolu píšú o láske knihu
teraz dávajú novú silu spoločnému okamihu
teraz už nehľadajú v ničom chybu
vychutnávajú si každú jednu chvíľu

chvíľu keď sa ich pery tisnú k sebe
to že ľúbia sa už nedržia iba v sebe
on vezme jej ruku povie *ľúbim ťa*
a nikdy neopustím ťa

Otec

Dominika Hudecová, 3. G

Tato, ďakujem, že svoj čas si do mojej výchovy vložil
a čo som potrebovala si pre mňa spravil.

Ďakujem, že si mi pomohol, keď som bola v nemocnici.

Dotiahol si to do konca a nevzdal si to v polovici.

Keď si ma prvýkrát videl v nemocnici,

Zľakol si sa ma, lebo uši mám ako námorníci.

Ja som išla cez Tvoj kopirák,

hoci pôrode lekári používali naviják.

Keď ma budeš potrebovať,

Som tu vždy pre Teba,

Sen

Dominika Hudecová, 3. G

Mala som sen...

No nakoniec to bola realita.

V jeden slnečný deň

bola som s mojom mamou,

sedeli sme pod palmou,

obidve sme boli pekné,

ale neboli sme veľmi tenké

lšili sme k moru

a vyviedli sme tam veľkú pohromu!

Nechtiac som potopila jedného pána,

to bola pre jeho manželku šoková rana.

Povedala som mu *sorry*,

on že *oukej*

A opýtala som sa ho:

Kuknete si s nami večer hokej?

Povedal, že *jasné*,

a ja na to: Vidíme sa večer a tým to hasne.

Je piatok večer, hokej fičí

a celý štadión povzbudzuje, kričí.

Celý štadión sa raduje

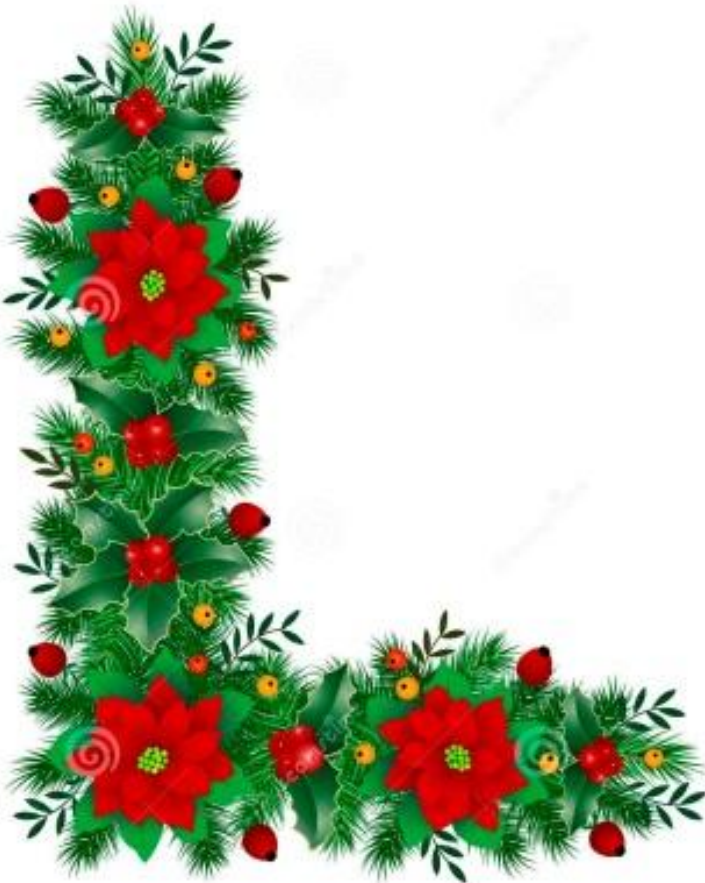
a zábava graduje.

Fanúškovia kričia: DO TOHO!

A hokejisti kričia: Nie je to ľahké, ale DÁME TO!

Vyhrali sme hokej a celá rodina oslavuje tak,

že hráme poker.

Zlatí chlapci

Dominika Balážová, 3. G

Dušan, Peter, Ivan, Paľo

Cez nich prešlo útočníkov málo

Avšak defenzíva našich občas zlyhala

A súperova aktivita to gólom trestala.

Ani naši sa však nedali zahanbiť

Ale súperovi obrancovia im trhali
kombinačnú niť

Lukáš, Milan, Jano – títo všetci si
s loptičkou potykali

A hneď ju do bránky strieľali

Aj keď nie vždy trafili ☺

Brankári?

Bez nich by sme nič nehrali!

Vždy nás nad vodou držali

Hlavne Stano Petřík

Toho neprestrelí veru nik

Kanada či Portugalsko

Nikto nemá na Slovensko!

Naši súper nevedia, proti komu stoja

Stoja proti majstrom sveta

Krv, pot, slzy, drina - to všetko ovocie prináša

Pod vedením Jozefa Ďurisa.

Ani Kanada, ani USA nás pred titulom nezastavili

Zlatý hattrick sme skompletizovali

Ale bez Borisa by sme ho nemali

Dúfam, že titul Čechom o dva roky na domácej pôde vyfúkame

Celému tímu patrí veľké **ĎAKUJEME!!!**

Priatel'ia

Ľubo Scherhauf'er alias Dedko Vl'ak
(dedko Matúša Rovenského z III. G)

Nádherný svet.
Keď vnímam ho
každým zmyslom,
verte mi to
krajšieho niet.
Len o tom sním-
dožiť sa liet
a zostať v ňom,
jednoduchým-
trebárs klaunom.
Uznávaným-
hercom, mímom.
Milovaným
Ľlovekom však-
/kiež je to tak/.

Vyznanie našich Ľudí, ktorí emigrovali po r.68 a r. 89.

Ľubo Scherhauf'er

Žehnám Ti môj rodný kraj
drahá mi domovina
Ty si pre mňa viac než raj
Ty si moja jediná.

Ku Tebe sa rád vraciam
sťaby zblúdilý Tvoj syn
keď na Teba myslievam
zaháňam si smútku spleen.

Kus sveta som prešiel sám
krajší kraj ver nepoznám
len vždy v dobrom a nie v zlom
rád na Teba spomínam.

Aké asi bude,
ak vôbec bude,
vyznanie terajších migrantov?

ŠPORT

Predstavenie športového redaktora - Matej Holásek, 2. OA

Milí čitatelia, dovoľujem si predstaviť sa Vám!

Trieda: 2 ročník obchodnej akadémie

Zameranie: šport

Žurnalistické aktivity:

1) Člen tímu redaktorov pre Bratislavu, ktorá vytvára športové prenosy pomocou textového prenosu www.onlajny.eu, neváhaj a nájdí si nás, budeme radi ak nás budeš využívať. Tvoja spokojnosť je naša vizitka ☺ (sme aj na sociálnej sieti Facebook) ...

2) jeden zo správcov a prispievateľov článkov do stále viac rozšírenejšieho tábora www.wachumba.eu...

3) tvorca reportov futbalového klubu FK STUPAVA z domácich zápasov a tímu.

Iné aktivity:

vykonávanie športovej činnosti v školskom športovom klube Altius v odvetviach florbal a stolný tenis.

Pravidelná návšteva rôznych ďalších športových a kultúrnych podujatí... Môj zámer do budúcnosti z pohľadu redaktora školského časopisu Moky 3? - **Mapovanie športovej činnosti školy a jej žiakov...**

Vtipy Vtipy Vtipy Vtipy Vtipy Vtipy Vtipy Vtipy Vtipy vtipy Vtipy

Zozbierala trieda 3. G

80% ľudskeho mozgu tvorí kvapalina, u niektorých, bohužiaľ, brzdo**v**á.

↑ Náš dobrý spolužiak Tibor už s nami nie je, avšak spomienky na neho s nami zostávajú...

Mobutu Sese Seko Kuku Ngbendu Wa Za Banga = Kohút ktorý naháňa sliepky? (podľa p. uč. I. Ištoka) Skutočný preklad – Všemocný bojovník, ktorý vďaka svojej odolnosti a nezlomnej vôli bude vyhrávať, pôjde od víťazstva k víťazstvu a zanechá po sebe krvavú spúšť. (Matúš Rovenský)

Prajem dobrú chuť! (p. uč. Bauerová). Ďakujem, aj keď teraz nejem. (Matúš Rovenský, III. G) Ale ja to prajem Lucke a Tomášovi. (p. uč. Bauerová) Ale ja ďakujem za nich. (Matúš)

Kto chodí každý deň do školy a neučí sa? No predsa súdruh školník! (Matúš Rovenský). Skráteno súdruh Janči. (Tomáš Durec)

Slnko svieti, voda láka, žiak sa vonku fláka. (Nostalgická spomienka p. uč. Ištoka na prázdniny)...

Otázka Lucie Luptákovvej na „zmysluplný“ americký film: „To je ten Alexander Veľký?“ - pri pozieraní filmu Alexander Veľký z dejepisu. Matúš Rovenský: Keby sem prišiel, mohli by sme sa ho opýtať, na čo vôbec zomrel - na horúčku alebo na maláriu.

To ma potom naučíš! (p. uč. Capeková – Tomášovi Durecovi o zručnostiach na počítači) Ja nemám s tým problém, ak mi to vrátite na maturite... (Tomáš Durec) . Musíš vedieť, že Tomáš nič nerobí zadarmo. (p. uč. Bauerová) Správne, to je pravý homo sapiens economicus! (p. uč. Capeková)

Pri počítači: Nie je zima, tak prečo zamrzá?! (P. uč. Ištok)

Nereaguje ti mobil alebo telefón? (autor chce zostať v anonymite)

Maťo: Nespomínaj už tú angličtinu máme teraz nemčinu. p.uč Wefers: Akú Angeliku?

Múdre hlavy si lámu hlavy s hlavatým Hlavajom (Lucka Luptáková po hodine literatúry, na ktorej sa preberalo dielo Živý bič)

VÝROČNÉ DNI V ROKU 2015

Pripravili: Tomáš Durec, Matej Magát, Matúš Rovenský, Lucia Luptáková a Peter Hlinický, 2. SVC

- 6.7.2015: **600.** výročie smrti Jana Husa, českého reformátora, odporcu pokrytectva v cirkvi a zakladateľa jedného z najvýznamnejších náboženských hnutí v Česku. Ján Hus bol katolícky kňaz ktorý však odporoval skorumpovanej vrchnosti ktoré svoje právomoci zneužívala na útlak prostého ľudu. Za jeho snahu bol väznený, vypočúvaný a nakoniec nespravodlivo upálený na hranici za kacírstvo. Šíreniu jeho múdrych myšlienok však nezabránili.
- 28.10. 1815: **Ludovít Štúr – 200.** výročie narodenia otca spisovnej slovenčiny, národného buditeľa, revolucionára a jedinečnej osobnosti našich dejín. **Ludovít Štúr** vošiel do dejín hlavne ako kodifikátor slovenského jazyka dňa 14.2.1843 . V tomto čase mal len 27 rokov, okrem toho, že nám umožnil používať naše národne/kultúrne dedičstvo, sa pokúšal aj o zrušenie poddanstva, a o presadenie rovnosti slovanských krajín v Uhorsku. Zomrel 12.1.1856 v Modre ,kde žil jeho brat Karol, o ktorého deti sa po jeho smrti s láskou staral.
- 7.11. 2015: **23.** výročie úmrtia **Alexandra Dubčeka**, slovenského rodáka z Uhrovca – z toho istého domu ako pochádzal otec nášho rodného jazyka, Ludovít Štúr. Alexander Dubček bol jedným z čelných predstaviteľov Pražskej jari. Za jeho snahu ho odmenili však iba degradáciou a stratou svojich funkcií. Pokúšal sa o zdemokratizovanie socialistickej spoločnosti. Zomrel 7.11. 1992 v Bratislave, uctiť si jeho zostatky môžeme dnes na cintoríne *Slávičie údolie*.
- 14. november 2015: **97.** výročie zvolenia **T. G. Masaryka** – polovičného Slováka – za prvého prezidenta Československej republiky. Masaryk podpísal Washingtonskú deklaráciu o utvorení ČSR dňa 18. októbra 1918. 19. októbra Ferdinand Juriga v rakúsko-uhorskom spore o budúcnosť monarchie pri debate v Uhorskom sneme oznámil, že Slováci chcú byť súčasťou ČSR, nie Uhorska. Za iných okolností by bol stíhaný za vlastizradu, ale štát už bol tak slabý, že ho neobžaloval. 28. októbra rakúsko-uhorský minister zahraničných vecí v podstate kapituloval. V Prahe sa zišli státisíce ľudí. Večer sa utvoril 42-členný Národný výbor česko-slovenský. Všetci, okrem dvoch jeho členov (95, čo je 24 %) boli Česi, len Matúš Dula a Vavro Šrobár boli Slováci a vydali Zákon o utvorení ČS. štátu. No na Slovensku o tom nikto nič nevedel. 30. októbra slovenská národná rada, v budove, ktorú obliehali uhorskí žandári v Martine odhlasovala deklaráciu o pripojení Slovenska k ČSR. 6. novembra utvoril Šrobár dočasnú slovenskú vládu v Skalici, ktorá politicky závisela od Prahy. 11. novembra, po správach o zmene nemeckého cisárstva na republiku, sa v Prahe utvorilo „revolučné národné zhromaždenie.“ Všetci z jeho 256 členov boli Česi. 13. novembra pribudlo 14 Slovákov, ktorí takto tvorili 5,19 % poslancov. 14. novembra sa Karel Kramář vyhlásil za premiéra ČSR a vyzval poslancov, aby za prezidenta zvolili Masaryka, ktorý bol vtedy ešte v USA. Voľba mala charakter frašky. Poslanci nemali možnosť výberu a vlastne nešlo ani o voľbu, poslanci začali na výzvu tlieškať a Masaryk bol „zvolený“ – bez pravidiel voľby, bez zapísaného výsledku a bez toho, že by on sám oficiálne ohlásil kandidatúru
- 22.10.1885: **130.** výročie úmrtia **Pavla Dobšinského**, slovenského rozprávkara, folkloristu a jedného z čelných predstaviteľov štúrovskej generácie. Pavol Dobšinský sa do histórie zapísal najmä národný buditeľ a zberateľ ľudovej slovesnosti. Jeho najvýznamnejším dielom sú Prostonárodné slovenské povesti

VÝROČNÉ DNI V ROKU 2015

- 18. apríl 1983: **32. výročie** od vyhlásenia Svetového dňa kultúrneho dedičstva UNESCO. Náš svet je plný starých pamiatok, ktoré tu stoja, nemnohé už celé stáročia. Sú našou pýchou alebo zbytočným utrpením? Niektorí by totiž mohli namietat', že nám spôsobujú len ťažkosti. Bezdôvodne zaberať miesto a opravy stoja nemalé peniaze. A čo s tým? Niektorí by mohli povedať: „Zbúrajte pyramídy a postavme tam obrovský hotelový komplex!“ Iní by mohli navrhnúť, aby sa cez Veľký čínsky múr zaviedla štvorprúdová diaľnica. Nie! Toto sú hlúpe a barbarské predstavy. Stoja tu meniac sa, ale odolávajú toku času, a je našou povinnosťou starať sa o ne, kým ich celkom nepochová. Možno nám spôsobujú ťažkosti, avšak zaslúžia si to. Veď ich postavili naši predkovia, a väčšinou len holými rukami! Sú spomienkou na minulosť, a tá si zaslúži úctu. Cieľom tohto návrhu však nebolo len zvýšiť financovanie starých pamiatok, ako by si mohli mnohí myslieť, ale predovšetkým zvýšiť záujem ľudí, najmä mládeže, o našu kultúru, o našu prírodu a históriu, ktorou je celý svet presiaknutý.

UNESCO a Zoznam kultúrneho dedičstva

Projekt pod názvom Zoznam svetového dedičstva bol spustený po roku 1972, keď sa na konferencii UNESCO v Paríži schválila Dohoda o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva. Program si dáva za úlohu zaradiť vybrané oblasti sveta s kultúrnou hodnotou a zabezpečiť ich bezpečie, aby vydržali čo možno najdlhšie. Prostriedkami na dosiahnutie týchto cieľov sú právne opatrenia, vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy medzi UNESCO a danou krajinou, ale aj financovanie zo špeciálneho fondu vytvoreného na podporovanie práve takýchto miest. V Zozname môžeme nájsť najznámejšie pamiatky ako sú egyptské pyramídy, kresby v Nazce v Peru, Partenón v Aténach, Stonehenge, Tower či starogrécke divadlo v Epidaure, ale aj k nám bližšie miesta, napr. Zámok Litomyšl a Český Krumlov v Česku, Kolínsky dóm v Nemecku či Katedrála Notre Dame v Tournai vo Francúzsku.

UNESCO a Slovensko

Nemali by sme však spomínať len svetové pamiatky. I my ich máme veľa. História nás Slovákov, resp. Slovanov, a nášho územia siaha predsa až do hlbokéj minulosti, až do časov Sama a Veľkej Moravy. Neboli to vari naši predkovia, ktorí postavili prvé kostoly po tom, čo sem v 9. storočí prišlo kresťanstvo? Keď sme sa dostali do Uhorska, kto pomáhal so stavbou miest a dedín, kráľovských palácov a šľachtických zámkov? Máme bohatú históriu a bohatú kultúru. A môžeme byť hrdí na to, že sa aspoň časť našich dejín ocitla aj v už spomínanom Zozname kultúrneho dedičstva UNESCO. Patria tam: 1. Banská Štiavnica a jej technické pamiatky, 2. Levoča, Spišský hrad a okolie, 3. Vlkolínec, 4. Historické centrum Bardejova, 5. Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka.

1. *Banská Štiavnica a technické pamiatky: toto mesto, mimochodom jedno zo slobodných kráľovských miest, získalo svoju slávu a bohatstvo vďaka bohatým ložiskám drahých kovov, ktoré sa tu kedysi – najmä počas Uhorska – hojne ťažili. Ale aj centrum mesta, ktoré bolo dokončené už v 16. storočí, je nádherné. Môžete si tu pozrieť napr. mestskú radnicu alebo kostol sv. Kataríny. Keďže šlo o banícke mesto, rovnako dôležitá ako kultúrna bola aj technická stránka mesta. V jeho okolí možno nájsť celé siete šácht, tunelov či vodných kanálov.*

2. *Levoča, Spišský hrad a okolie: táto oblasť je mimoriadne zaujímavá, pretože dominuje hneď niekoľkými naj. Levoča je mesto, v ktorom možno nájsť najvyšší oltár na svete – prinajmenšom z toho obdobia. Nachádza sa vo Farskom kostole sv. Jakuba a je to dielo rezbára Majstra Pavla. Ďalším naj je Spišský hrad, ktorý je najväčším hradom SR, ale zároveň patrí aj medzi najväčšie hrady v strednej Európe.*

3. *Vlkolínec: v tejto rezervácii ľudovej architektúry je možné vidieť, ako vyzerali stredoveké mestá, ktoré boli v oblastiach hôr postavené na základe drevenej architektúry, keď sa tu stavali zrubové obydlia. V strede osady môžete zazrieť takmer dvestopäťdesiat rokov starú zvonnicu alebo takmer stopäťdesiatročnú kaplnku Panny Márie. Obe tieto stavby pôsobia čarom prostredia, v ktorom pretrvali.*

4. *Historické centrum Bardejova: Bardejov je po Banskej Štiavnici ďalším slobodným kráľovským mestom. Stalo sa ním v roku 1376 a odvtedy sa už aj tak zaujímavé centrum ešte rozrástol. V tom období malo v meste mimoriadny význam trhové námestie, ktoré bolo zo severu obklopené rímskokatolíckym farským kostolom sv. Egídia zo 14. storočia. V 16. storočí sa na námestí postavila radnica, ktorá získala významné postavenie medzi stavbami. Keďže v tom čase, v 15. a v 16. storočí, hrozilo nebezpečenstvo zo strany osmanskej armády, bola v tejto dobe postavená veľká časť opevnenia, na ktoré sa ľud s prosbami upínal.*

5. *Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka: osem drevených chrámov postavených podľa starých zvykov a tradícií hovorí o ľudovej architektúre z toho obdobia, obdobia 16. až 18. storočia. Ide o tieto kostoly, ku ktorým sa do zoznamu dostala aj jedna zvonica: Kostol Všetkých svätých v Tvrdošíne, Kostol sv. Františka z Assisi v obci Hervartov, Kostol sv. Mikuláša Biskupa v Ruskej Bystrej, Kostol sv. Michala Archanjela v Ladomirovej, Kostol sv. Mikuláša v obci Bodružal, Evanjelický artikulárny kostol v obci Leštiny, Evanjelický artikulárny kostol v obci Hronsek, kde leží aj zvonica a Evanjelický artikulárny kostol v Kežmarku.*

6. *Na záver... Či sa pozrieme na históriu globálne alebo len lokálne, nemôžeme poprieť, že by po sebe nič nezanechala. Nič hmotné. Už cez päť tisícročí, odkedy ľudia používajú písmo, nachádzame v textoch spomienky na staré bojiská, paláce, tajomné miesta nasiaknuté mystikou, a nemálo z nich aj do dnešných dní stále existuje. Nemali by sme na ne preto zanevrieť. Ak ich aj niekto nemá rád, mohol by ich aspoň mlčky tolerovať. Lebo história nie sú iba čísla a mená známych osôb; **história je život**. Je to život minulý, život ležiaci v kamenných dlaždiciach námestí, v múroch starých kostolov a palácov, v dávno opustených baniach. Tichá spomienka na tých, čo už nežijú, no to, čo mohli vidieť, cítiť, o čom mohli premýšľať – to všetko je tu s nami. Len musíme otvoriť srdce a započúvať sa.*

V role Mikuláša sa predstavil: Matúš Rovenský 3. G, v rolách anjelov, čertov a detí, čakajúcich na Mikuláša zahviezdili žiaci 5. A – Sofia Olejárová, Júlia Sojáková, Kika Balgavá, Daniela Jašková, Michal Ratkovský, Kiko Veľšmid a Dominik Rajnec.

Moky 3 december 2015

**SPOJENÁ ŠKOLA
MOKROHÁJSKA 3**
844 13 BRATISLAVA

Materská škola
Základná škola
Gymnázium - 4-ročné štúdium s maturitnou skúškou
Obchodná akadémia - 4-ročné štúdium s maturitnou skúškou
Obchodná akadémia - 2-ročné štúdium so záverečnou skúškou (výučný list)
Obchodná akadémia - 2-ročné pomaturitné štúdium „sociálno-právna činnosť“

2 %

Vážení priatelia a návštevníci našej školy, dovoľujeme si Vás poprosiť
o podporu detí a žiakov našej Spojenej školy prostredníctvom
neinvestičného fondu, a to

dvoma percentami z Vašich daní.

Všetky finančné prostriedky, ktoré takto Vaším pričinením získame, budú
použitú na podporu vzdelávania a výchovy našich žiakov.

OZ - Pre našu školu

Číslo účtu: 1884577001/5600

IČO: 42180937

<http://mokrohajska3.edupage.org/text9/>

SRDEČNE ĎAKUJEME!!!

Pozývame Vás na dni otvorených dverí:

12. februára a 11. marca 2016!